

Linnéuniversitetet

Institutionen för socialt arbete

Examensarbete

Idrott och fritid – en väg till integration?

En kvalitativ studie om hur ledare inom fotbollsklubbar och fritidsverksamheter arbetar med integration

Författare: Daniel Andersson och
Martina Andersson

Handledare: Barzoo Eliassi

Examinator: Kerstin Arnesson

Termin: VT 2017

Kurskod: 2SA47E

Abstract

Authors: Martina Andersson & Daniel Andersson

Title: Sports and leisure – a way to integration? A qualitative study of how leaders within sports clubs and leisure activities working with integration.

Supervisor: Barzoo Eliassi

Assessor: Kerstin Arnesson

The purpose of the study is to explore opportunities for unaccompanied minors to be integrated and participate in society through youth centres and football clubs. This is done by analysing how the leader in recreational activities and sports clubs look to their function as an integration tool for unaccompanied young people. The study was based on a qualitative approach and empirical data collection was done by semi-structured interviews. We have interviewed a total of six people; three are working on municipal youth centres and three people working in football clubs. When the empirical evidence was gathered, we found two main themes *integration* with under themes *influence* and *rights and obligations* and *opportunities and difficulties* with the under theme the *collaboration*. The study's results have been analysed in the light of previous research, as well as the theoretical concepts of civil society, integration and empowerment.

The result shows that youth centres and football clubs work with integration issues and that it is important to create a climate where young people can sense fellowship. Mainly on youth centres language was a barrier which sometimes could complicate the process of integration. In football clubs the youth did not always have the necessary language skills to communicate, but the leaders stated that when language was a problem other young people could help to translate and explain. Leaders in football clubs specified all the young people who train and play with them had difficult to take place in the established clubs and they saw problems with the integration when established clubs would not or could not accommodate all who want to participate in the club. However, they believed that young people could start in their team and later move on to the second, which they also help young people to do.

Keywords: Leisure activities, integration, sports clubs, empowerment, civil society

Nyckleord: Fritidsaktiviteter, integration, idrottsklubbar, empowerment, civilsamhället

Tack

Vi vill först och främst tacka våra informanter som har berättat om sina erfarenheter och tankar kring deras arbete med ungdomar som har möjliggjort denna studie.

Ett stort tack vill vi även ge vår handledare Barzoo Eliassi som har stöttat, hjälpt och väglett oss i vårt skrivande och tankesätt.

Sist men inte minst våra nära och kära som har stöttat oss i vår studie.

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Problembakgrund	1
1.2	Problemformulering	3
1.3	Unga nyanlända	4
1.4	Syfte	4
1.5	Frågeställningar	4
1.6	Avgränsningar	4
2	Tidigare forskning	6
2.1	Fritidsgårdar- mötesplats för alla?	6
2.2	Idrott som ett integrationsredskap	8
2.3	Sammanfattning av tidigare studier	10
3	Teoretisk ram	11
3.1	Integrationsbegrepp	11
3.2	Civilsamhället	13
3.3	Empowerment	14
3.4	Teoretisk sammanfattning	16
4	Metod	17
4.1	Val av metod	17
4.1.1	Kvalitativ metod: Intervju	17
4.1.2	Urval och urvalsmetod	18
4.1.3	Förförståelse	20
4.2	Presentation av informanter	20
4.3	Forskningsetiska överväganden	21
4.4	Genomförande	23
4.5	Tematisk analys	23

4.6	Reliabilitet och validitet	24
4.7	Arbetsfördelning	26
5	Resultat och analys	27
5.1	Integration	27
5.1.1	Unga nyanländas inflytande i verksamheterna	32
5.1.2	Rättigheter och skyldigheter i verksamheter	35
5.2	Möjligheter och svårigheter i relation till integration	37
5.2.1	Samverkan	41
6	Diskussion	45
6.1	Förslag till vidare forskning	48
7	Referenser	50
	Intervjuguide	56

1 Inledning

Sverige har lång erfarenhet av migration både när det gäller att utvandra och att ta emot invandrare. I mitten av 1800-talet har Sverige kris i jordbruket med bland annat dåliga skördar samtidigt ökar befolkningen och med det behovet av boende och arbete. Då samhället och ekonomin inte växer i samma takt väljer många att människor att flytta från Sverige. Mellan 1850 och 1930 lämnar ca 1,4 miljoner Sverige för att söka lyckan i ett nytt land (SCB 2017). Under 1930-talet blir Sverige ett invandringsland och under andra världskriget flyr många från krigshärjade länder till Sverige (SCB 2017). Generellt har Sverige haft en större invandring än utvandring sedan 1930-talet (SCB 2017). I tider av välstånd och när ekonomin är gynnsam söker sig människor till Sverige för arbete och när ekonomin är sämre söker sig människor från Sverige. I länder där krig pågår, där terror är en del av vardagen eller individens religiösa övertygelse kan vara ödesdigra flyr människor och söker sig till tryggare länder. Människor tar sig i överfulla, sjöodugliga båtar för chansen till en säkrare plats i Europa.

Sverige har gått i bräschen för mottagandet av en stor del av flyktingarna som flytt från krig och fattigdom och vår förre statsminister uttryckte sin vädjan till folket:

Nu vädjar jag till svenska folket om tålamod, om att öppna era hjärtan för att se människor i stark stress med hot mot det egna livet som flyr, flyr mot Europa, flyr mot frihet, flyr mot bättre förhållanden. (Fredrik Reinfeldt, sommartal 16 augusti 2014).

Nu är tongången en annan. Politiker säger att vi inte kan ta emot asylsökande i samma utsträckning som innan för att samhället är i kris. Sveriges riksdag antog en ny lag som började gälla den 20 juli 2016 som begränsar möjligheten för asylsökande att få uppehållstillstånd och att återföreläsa med sin familj (Migrationsverket 2016). Många av de människor som flyr sina hemländer är unga nyanlända. Hur dessa barn och ungdomar integreras i samhället med hjälp av sin fritid på fritidsgårdar och idrottsklubbar är något som intresserat oss och vi har därför valt att skriva en uppsats om integration via fritiden.

1.1 Problembakgrund

Enligt UNHCR var över 65 miljoner människor på flykt i slutet på 2015 varav hälften var barn. Samma år sökte enligt Migrationsverket (2017) 162 877 människor asyl i Sverige varav 70 384 var barn och 35 369 av dessa barn sökte asyl som ensamkommande. 2016 minskade asylsökningar till Sverige till 28 939 varav 10 909 var barn och 2 199 ensamkommande barn.

I barnkonventionens första artikel står det ”I denna konvention avses med barn varje människa under 18 år, om inte barnet blir myndigt tidigare enligt den lag som gäller barnet.” (Barnkonventionen, 2009, s.14) Ensamkommande barn som söker asyl i Sverige är en människa under 18 år som inte har med sig vare sig mor, far eller andra vårdnadshavare (Barnkonventionen).

Att ensamkommande barn har sökt sig till Europa är ingen ny företeelse utan har skett de senaste hundra åren. Anledningarna till att barn lämnat familj och land varierar lika mycket idag som för ett sekel sedan men det kan vara bland annat krig, förföljelse, övergrepp eller folkmord (Hessle, 2009, s.7). Ensamkommande barn som kommer till Sverige blir till en början placerade på ett transitboende i ankomstkommunen i väntan på att Migrationsverket ska anvisa en kommun som tar det långsiktiga ansvaret för barnet. Socialnämnden har det övergripande ansvaret för ensamkommande ungdomar, men i det vardagliga så är det HVB personalen eller familjehemmet som ska se till att ungdomen har det bra (Von Schéele & Strandberg, 2015, s.58–59). Att ha det bra innebär t.ex. att ungdomarna kommer till skolan, äter en bra kost, att de kommer till läkaren vid behov eller att de har något att göra på fritiden.

Fritid är den tid som inte upptas av arbete, måltider eller sömn (Nationalencyklopedin). Fritid kan då handla om aktiviteter såsom sportaktiviteter, vara på fritidsgården, spela dator, men även hushållsarbete och resa till och från arbete/skola. Enligt barnkonventionens 31 artikel har barnet rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder samt rätt att delta i det kulturella och konstnärliga livet. I regeringens proposition ”Med fokus på unga- en politik för goda levnadsvillkor, makt och inflytande” står det att ”Alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen” (Prop. 2013/14:191, s.1). Många unga nyanlända känner en maktlöshet över sin situation som ny i ett främmande land. (Myndigheten för ungdoms och civilsamhällsfrågor 2016 hädanefter MUCF, s.47). Arenor som fritidsgårdar och idrottsföreningar är viktiga för att ungdomar ska integreras med varandra.

Enligt MUCF (s.44) är det låg kännedom om öppen fritidsverksamhet för nyanlända och att det är främjande med bra information, hjälp att ta sig till fritidsverksamheterna samt att nyanlända kan känna sig delaktiga och möjlighet att påverka. De barn som inte vet eller har tillgång till sina rättigheter har inte samma möjligheter att till fullo medverka i samhället. När tillgång och kunskap om vilka rättigheter som gemene man har inte finns föreligger en stor risk att hamna i utanförskap (UNICEF Barn i socialt utanförskap).

1.2 Problemformulering

Många ensamkommande ungdomar blir placerade i HVB-hem tillsammans med flera andra som är i samma situation. I en FoU rapport (2014:4, s.43) uttryckte unga nyanlända att det kändes tryggt att bo tillsammans med andra med liknande bakgrund men att det samtidigt fanns problematik i dessa boendeformer. Det fanns ungdomar som kände att de inte passade in på boendet då det var många nationaliteter, etniciteter och språk som blandades. Flera ungdomar längtade till att få flytta till en familj för att fortare lära sig svenska och den ”svenska” kulturen (2014:4, s.43). När barnen börjar skolan får de ofta börja i en förberedelseklass som är avskild från ordinarie klass (Informationsverige). Skolan och HVB-hem är en del av ensamkommandes ungdomars integration men minst lika viktigt är deras fritid och ett sätt att spendera sin fritid är att utöva idrott.

Riksidrottsförbundet har bland annat som värdegrund att alla ska få vara med i föreningsdriven idrottsverksamhet oavsett vilken bakgrund som utövaren har. Idrottsrörelsen ska även ta ställning för att påverka samhället i en positiv utveckling och motverka det som är dåligt eller nedbrytande (Riksidrottsförbundet 2009, s.12). 2016 deltog idrottsministern, Gabriel Wikström, på Riksidrottsförbundets konferens om idrott och integration och sa följande.

Men idrott är så mycket mer än bara ett fritidsintresse eller förströelse, den skapar gemenskap och bygger broar i vårt samhälle. Få aktörer i samhället har lika låga trösklar till aktivitet som idrotten. Många gånger behövs inga särskilda förkunskaper och ställer inga andra krav än några få gemensamma regler och att vara en god kamrat. (Regeringen 2016).

Idrott kan vara en väg för unga nyanlända att komma in i samhället och känna gemenskap med andra ungdomar. Men det finns även en risk med att idrotten skapar utanförskap och här har föreningsledarna ansvar att undvika utanförskap och social exkludering (Doherty & Taylor 2007, s.49). Fritid är mer än bara idrott och alla ungdomar är inte intresserade av att vara med i föreningslivet och där kan fritidsgårdar vara ett sätt för ungdomar att mötas och interagera med varandra. Regeringens mål för ungdomspolitiken är att alla ungdomar ska ha goda levnadsförhållanden, makt att forma sitt liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Målet med regeringens integrationspolitik är lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund. För att nå målen regeringen har satt upp behöver det finnas arenor som främjar dessa.

Forskning inom området unga nyanlända fokuseras ofta på professionells syn inom socialtjänsten. Zetterqvist och Hagström (2016, s.40) skriver att aktiviteter och fritidssysselsättning är viktigt för unga nyanlända men att forskning i området är begränsat. Vi hoppas kunna bidra med att minska kunskapsluckan som finns i området med denna studie. Ämnet är viktigt för socialt arbete att studera då integration kan förebygga utanförskap för unga nyanlända. Det vi har ställt oss frågande till är vilka möjligheter unga nyanlända har att integreras och delta i samhället genom fritidsaktiviteter.

1.3 Unga nyanlända

Ledare på fritidsgårdar och fotbollsklubbar möter ungdomar med blandad bakgrund. En stor del av ungdomarna som våra informanter möter i deras arbete har kommit till Sverige som ensamkommande barn. I de olika verksamheterna finns det även ungdomar som har kommit till Sverige med sina föräldrar och även ungdomar som är över 18 år gamla. Vi har därför valt att kalla målgruppen, som våra informanter möter, för unga nyanlända.

1.4 Syfte

Studiens syfte är att undersöka möjligheter för unga nyanlända att integreras och delta i samhället genom fotbollsklubbar och fritidsgårdar. Detta genomförs genom att analysera hur ledare inom fritidsgårdar och fotbollsklubbar ser på sin funktion som integrationsredskap för unga nyanlända.

1.5 Frågeställningar

Hur arbetar ledare, inom fritidsgårdar och fotbollsklubbar, för att unga nyanlända ska känna sig välkomna och delaktiga i verksamheten?

Vilka moment kring integration fäster ledare, inom fritidsgårdar och fotbollsklubbar, extra vikt vid och vad anser de är god integration?

Vilka möjligheter och svårigheter upplever verksamhetsledarna, inom fritidsgårdar och fotbollsklubbar, i deras integrationsarbete?

1.6 Avgränsningar

Vi har valt att avgränsa vår studie till att ledare inom fritidsgårdar och fotbollsklubbar som kommer i kontakt med unga asylsökande. I början av studien tänkte vi att vi skulle intervjua

olika idrottsklubbar med olika inriktningar. När vi letade efter idrottsföreningar upptäckte vi att det var svårt att få tag på föreningar som aktivt arbetade med integration och de som fans dillgängliga var fotbollsklubbar. Valet föll även på fritidsgårdar då alla ungdomar inte är intresserade av sport. Vi valde även att begränsa oss till Kalmar län då det finns både fritidsgårdar och fotbollsklubbar i området som vi kunde intervjua.

2 Tidigare forskning

I detta avsnitt beskriver vi en del av den tidigare forskning som gjorts inom området. Inledningsvis har vi valt en rapport om ungas fritid där MUCF genomfört en kartläggning av öppen fritidsverksamhet som följs av en studie av Forkby, Johansson och Liljeholm- Hansson där ungdomsledares roll undersöks. Avslutningsvis presenteras studier som avhandlar hur ungdomar med migrationsbakgrund integreras med hjälp av idrotten.

2.1 Fritidsgårdar- mötesplats för alla?

MUCF har kartlagt den öppna fritidsverksamheten på uppdrag av regeringen. Kartläggningen genomfördes med enkäter, kvalitativa intervjuer med personer från olika verksamheter samt sju fokusintervjuer med 41 ungdomar. Kartläggning identifierade flera olika faktorer som var särskilt viktiga för unga nyanlända.

I gruppintervjuer framkom det att få unga nyanlända kände till den öppna fritidsverksamheten och en orsak till det uppgavs vara bristande information. Flera av unga nyanlända uttryckte dock behov för fritidsverksamheter där de även skulle kunna möta andra ungdomar (MUCF, 2016, s.44-45). MUCF skriver att samverkan mellan öppen fritidsverksamhet och personal på asylboenden kan underlätta att ungdomar får information om verksamheter de kan delta i samt att detta kan hjälpa verksamheterna att planera sina aktiviteter bättre. Under arbetet med kartläggningen kom det fram att många unga som söker asyl i Sverige upplever maktlöshet både under flykten till Sverige och under asylprocessen. Då kan det vara av särskild betydelse att unga nyanlända känner sig delaktiga och att de har inflytande (MUCF, 2016, s.47). I gruppintervjuerna lyfte unga nyanlända behovet av mötesplatser där de kunde möta etablerade ungdomar. Nyanlända ungdomar beskrev att det var svårt för dem att känna sig välkomna i den öppna fritidsverksamheten vilket försvårade för att etablerade ungdomar och nyanlända att mötas och lär känna varandra. (MUCF, 2016, s.53)

I slutsatsen diskuteras det om syftet med den öppna fritidsverksamheten är att erbjuda en meningsfull fritid för unga och att den kan ses som ett alternativ till andra mer organiserade föreningar. Även om det under intervjuerna med nyanlända framkom att det brast i informationen om vad som erbjuds i de olika fritidsverksamheterna så har många verksamheter sett en ökning av unga nyanlända. De skriver vidare att det unga nyanlända inte bara är killar och att de kan behövs andra arbetssätt för att locka tjejer till verksamheterna.

Forkby, Johansson och Liljeholm-Hansson (2008) har undersökt ungdomsledares roll på fritidsgården. Studien syftar till att beskriva och analysera vad främjande och förebyggande arbete på ungas fritid innebär i form av grundläggande perspektiv och värderingar och läroprocesser för ungdomar. I analysen fann de fyra olika grundperspektiv för hur fritidsledare tänker om sitt arbete i förhållande till ungdomarna. Det *skyddande perspektivet*, *socialiserande perspektivet*, *möjliggörande perspektivet* och det *rättvisorienterade perspektivet*.

I det *skyddande perspektivet* (Forkby et al, 2008, s. 65-68) ses ungdomen som en farlig tid där ungdomar är mer skyddslösa än vuxna. Ungdomar utsätts oftare för grupstryck som kan innebära fara och som hen innerst inne inte vill göra. Det kan till exempel vara att prova droger, alkohol, kriminalitet och utsätta sig i situationer som kan leda till våld och allvarliga konsekvenser senare i livet. Forkby et al (Ibid) menar att detta kan resultera i att ungdomen blir utåtagerande och utsätter sig själv för ett riskfyllt beteende men det kan även bli att ungdomen isolerar sig och blir ensam. Det är vuxnas skyldighet gentemot ungdomen att erbjuda skydd så att ungdomen kan utvecklas positivt och under trygga förhållanden. Forkby et al (Ibid) skriver att det är samhällets uppgift att se till att det finns trygga och goda mötesplatser där ungdomen kan utvecklas och ha en meningsfull fritid. I gruppintervjuer kom det skyddande perspektivet fram när de diskuterade vilken typ av miljö som stämning som de vill skapa i verksamheterna. Det som framförallt betonades var det skulle vara en trygg mötesplats där ungdomar kan komma som de är och att det finns vuxna som kan vägleda ungdomen in i vuxenlivet. Fritidsledare ska finnas som stöd och förhindra att ungdomar utsätts för grupstryck men även kunna erbjuda aktiviteter som är trygga och ett alternativ till det som är dåligt.

Det andra perspektivet som Forkby et al (2008, s.68-72) fann i analysarbetet var det *socialiserande*. I likhet med det första perspektivet så ses ungdomstiden som en farlig tid där fritidsledare ska vägleda ungdomen in i vuxen världen. Utifrån det *socialiserande perspektivet* ses ungdomen som lat, egoistisk, bekväm och initiativlös istället för som offer. Fritidsledarna förklarar att ungdomarna beteende genom att de inte har fått med sig rätt normer hemifrån, att ungdomarna antingen är bortskämda eller att föräldrarna inte har tid att finnas till hands vilket leder till initiativförmågan blir sämre. De ungdomar som avviker ska socialiseras så att de bättre passar in i sociala sammanhang och bli goda medborgare, fritidsledarens uppgift blir här att fostra ungdomen. När det uppstår konflikter ska fritidsledaren inte vara rädd för att

agera och påtala när ungdomen beter sig illa. Genom att stå upp för det man tycker är rätt kan fritidsledaren visa hur ungdomen ska agera i sociala sammanhang samt lära sig hur de i framtiden ska handla.

Utifrån *möjliggörande perspektivet* (Ibid, s.73-76) ser fritidsledare ungdomar som växer upp i en tid då valmöjligheterna nästan är oändliga. Detta kan leda till att ungdomar känner sig misslyckade och riskerar ohälsa. Utifrån detta ska fritidsledarna erbjuda ungdomar gemenskap i lugn och avkopplande miljö. Fritidsledarens huvudsakliga uppgift blir då att hjälpa ungdomar att hitta förmågor och lyfta fram det friska.

I *rättviseperspektivet* (Ibid, s.76-79) fokuserar fritidsledare i första hand på de ungdomar som anses vara försummade av samhället. Dessa ungdomar växer upp i utsatta bostadsområden, har inte samma ekonomiska förutsättningar hemifrån som andra ungdomar och har sitt ursprung i andra länder. Inom detta perspektiv betonas samhällets ansvar och fritidsledarna arbetar för att ge ungdomar makt att påverka, bli hörda och synliggjorda av samhället, kräva sin plats och rättigheter samt att ge ungdomar framtidshopp.

Forkby et al (Ibid) menar att beroende på hur fritidsledarna ser på målgruppen samt på deras behov/problem får de också olika perspektiv på hur verksamheten ska bedrivas. Perspektiven som beskrivits ovan fanns representerade hos samtliga verksamheter och fritidsledare.

2.2 Idrott som ett integrationsredskap

Statistiska centralbyrån (SCB) har på uppdrag av Riksidrottsförbundet (RF) genomfört en enkätundersökning ”Idrott och integration en statistisk undersökning 2010”. Studien undersökte idrotts- och motionsvanor hos ungdomar med utländsk bakgrund respektive svensk bakgrund. Detta för att se ifall idrotten är öppen för alla och en mötesplats för människor med olika bakgrunder som RF vill att den ska vara. Undersökningen visade att 41 % av ungdomar med utländsk bakgrund och 50 % av ungdomar med svensk bakgrund tränar i en idrottsförening (Riksidrottsförbundet, 2010, s.8).

Skillnaden blev större när jämförelse gjordes mellan tjejer. I gruppen tjejer med utländsk bakgrund tränade 31% i idrottsföreningar och tjejer med svensk bakgrund 47%. (Riksidrottsförbundet, 2010, s.8). Slutsatsen som dras är att studien ger en positiv bild av ungdomsidrotten utifrån ett integrationsperspektiv men att det finns mycket att jobba med för att det ska bli bättre. Tjejer med utländsk bakgrund är inte med i samma utsträckning som

resten av undersökningsgruppen och om idrotten ska vara den mötesplats som RF vill är detta ett problem. Vidare fanns det indikationer på att ungdomar med utländsk bakgrund slutade i idrottsföreningar på grund av olika behandlingar (Riksidrottsförbundet, 2010, s.24)

Idrottsföreningar kan vara en hjälp för unga nyanlända som söker gemenskap och samhörighet. I en artikel av Ramón Spaaij (2015) "Refugee youth, belonging av community sport" undersöks idrottsföreningar som en arena där unga flyktingar förhandlar om gemenskap. Studien genomfördes i Australien med unga somalier i fotbollsklubbar och visade att gemenskapen som förhandlades fram var mångfacetterad, dynamisk och situationsanpassad. För att få tillträde till samhället och idrottsklubbar krävdes olika värderingar, språk och beteenden.

Idrott spelar en stor roll i många unga människors liv med flyktingbakgrund. En orsak är att unga människor kan uttrycka sig genom träning och skapa sociala identiteter och därmed närma sig eller distansera sig från andra. Att vara bra på sport kan upplevas som att man har lyckats i det nya landet och speciellt då idrottare har en hög status. Vidare skriver Spaaij (s. 303–304) att det inte går att generalisera om att idrott är en väg in till integration utan att den även kan leda till alienation och marginalisering. Denna slutsats fick även Walseth och Fasting (2010) där de undersöker idrott och integration av kvinnor. De menar att idrottsföreningar inte tar hänsyn till allas behov och att de behöver öka mångfalden för att fler ska känna sig välkomna och kunna delta i idrottssammanhang (Walseth & Fasting, 2010, s.124)

I en artikel av Alison Doherty och Tracy Taylor (2007) "Sport and physical in the settlement of immigrant youth" undersöks ungdomar som studerar på high school (gymnasiet) med migrationsbakgrund via en fokusgrupp. Syftet med studien var att undersöka vilken roll idrott och fysiks rekreation hade i processen att "passa in" i det nya landet.

Studien (Doherty & Taylor, 2007) visade på att idrott och rekreation upplevs som roligt, hälsosamt samt att ungdomarna lärde sig utveckla språket som i sin tur hjälpte ungdomarna att orientera sig i den kanadensiska kulturen. Det huvudsakliga argumentet för att medverka i idrottsklubbar eller träning var att ungdomarna tyckte det var roligt samt att få tillgång till andra nätverk. Genom delta i idrottssammanhang kunde ungdomar från olika bakgrunder och länder träffa varandra och det sågs som en positiv effekt av idrotten. Vissa ungdomar såg även idrotten som en positiv utmaning där de kunde vara bra på något och skapa en känsla av

kontroll över vad som händer med dem. Vidare beskrev ungdomarna att fysiska aktiviteter kunde ge fysiskt välbefinnande och känna sig i form. Studien visade att idrott och fysiska aktiviteter var viktiga för att utveckla språket bland ungdomarna som i sin tur är viktigt för en lyckad integration. Även denna studie visade på att idrott kan leda till utanförskap då språket kunde vara ett hinder, aktiviteterna kunde vara främmande samt att det fanns fördomar som ledde till utanförskap.

2.3 Sammanfattning av tidigare studier

Tidigare forskning som vi har presenterat har olika infallsvinklar där MUCF kartläggning fokuserar på svårigheter som unga nyanlända har för att komma i kontakt med den öppna fritidsverksamheten. Forkby et al (2008) har i sin studie fokuserat på ledares roll i fritidsverksamheter där fyra olika grundperspektiv kom fram om hur fritidsledare tänker om sitt arbete i förhållande till sitt arbete. I de studier som behandlade idrott och integration fann vi att även om idrott kan vara en väg till integration är det inte en självklarhet utan kan istället bli det motsatta, utanförskap. Den kunskap som vi har genom tidigare forskning hjälper oss att förstå vårt problemområde: vilka möjligheter unga nyanlända har att integreras i samhället genom fritidsverksamheter.

3 Teoretisk ram

I detta avsnitt presenteras våra val av teorier som ska hjälpa oss att förstå, förklara och analysera vårt empiriska material. Avsnittet börjar med att vi definierar begreppet integration som följs av begreppen civilsamhället och slutligen empowerment för att därefter kopplas till hur vi använder begreppen i vår studie.

3.1 Integrationsbegrepp

Integration utifrån svenska integrationspolitik menas att alla ska ha likvärdiga förutsättningar, lika rättigheter och skyldigheter samt möjligheter oberoende av etnisk bakgrund (Kuusela, 2013, s.152). Integration handlar om att olika enheter sammanjämkas till ett. Ett integrerat samhälle bygger på att medlemmarna har gemensamma värden som ofta förmedlas av skola, religion och massmedia (Nationalencyklopedin 2017). Enligt Madsen har forskare skilda uppfattningar om hur begreppet integration ska förstås, integration kan förstås på ett samhälleligt och en individuell nivå. På den samhälleligt nivå är samhället integrerat när det har etablerats sociala nätverk mellan olika grupper i samhället, t.ex. familj, skola, företag och institutioner. På individnivå är individen socialt integrerad när det har utvecklats igenkännande punkter mellan individer och grupper (Madsen, 2006, s.135). Marginalisering är en ofrivillig process, att vara utsatt och begränsad i kontrollen över sin livssituation. Utstötning är en försämring av marginaliseringspositionen, att en person mot sin vilja utestängs från deltagande i en eller fler livsområden under en längre period (Madsen, 2006, s.142).

I Madsen (2006, s.136–140) beskrivs Lorentzens fyra olika typer av förståelse om integration.

1. Integration genom social tillhörighet innebär att individen knyter sociala band genom att ha samma normer som t.ex. inom familjen, vänner, arbetsplatser eller i lokalsamhället. Normerna är ofta moraliska och stämmer överens med de som finns i familjen och i samhället. Genom social integration behöver individen leva upp och ta till sig gruppernas normer.
2. Integration genom social differentiering innebär att alla grupper existerar sida vid sida med sitt eget värdesystem. Ingen grupp gör anspråk på att just deras värderingar är det rätta och ska gälla för alla. Alla värdesystem utgör sitt eget centrum. Detta gör att människan är deltagare i många olika delsystem samtidigt. De enskilda medlemmarna

måste uppfylla villkor och känna till koderna för att få vara med i de olika sociala systemen. Den enskilde individen tas upp som medlem i en grupp eller i en organisation när individen har samma värderingar och normer som gruppen eller organisationen har. Individen är medlem så länge som det finns en ömsesidig förståelse av värderingarna och normerna.

3. Integration via rättigheter är välfärdsstatens uppgift där staten ska se till att människor integreras samt att skapa sociala band mellan stat och medborgare. Samhället ska se till att medborgarna vet hur de ska få rätt till sina rättigheter vilket också innebär att den enskilde individen har ett eget ansvar att t.ex. sköta sin hälsa, att arbeta eller att studera. Marginalisering kan förklaras med att individen är utestängda från sociala rättigheter som till exempel arbete, utbildning eller boende. Dessa system skapar inte social tillhörighet och bygger inte på individers deltagande. Relationerna är individuella och lämpar sig inte för kollektiva värderingar eller social gemenskap, utan det sker en oavsiktlig individualisering där sociala relationer i civilsamhället undermineras och försvagas.
4. Integrering genom sociala nätverk innebär att dessa nätverk är konstruerade genom frivillighet och genom valda relationer som bygger på ömsesidig tillit. Dessa nätverk regleras inte genom politisk lagstiftning eller kommersiella intressen, utan av relationer. För att sociala band ska uppstå mellan individen och samhället är civilsamhället viktigt. Sociala nätverk ger ett uttryck för att människor vill skapa gemenskaper kring bestämda normer och värderingar. Sociala nätverk skapar även social tillhörighet där en individ med många sociala nätverk har större möjlighet att hantera svåra situationer än individer med svagare sociala nätverk.

Kuusela (2013) skriver att olika lokala insatser kan motverka ungdomars utanförskap genom att stärka deras resurser samt öka delaktighet i verksamheter, genom att skapa kreativa aktiviteter för ungdomarna. För att motverka utanförskap så behövs det mötesplatser där ungdomar kan träffas och där de har möjlighet att få kontakter med engagerade vuxna (Kuusela, 2013, s.166ff).

Begreppet integration är väsentligt för vår studie då vi studerar vilka möjligheter unga nyanlända har att integreras i samhället genom fritidsaktivitet. Det är av vikt för vår studie att använda begreppet integration för att förstå och tolka hur ledare inom fritidsverksamheter och

fotbollsklubbar arbetar för att alla oavsett bakgrund ska få likvärdiga förutsättningar till samhället. Integration är ett begrepp som tolkas olika av organisationer och myndigheter. Våra informanter arbetar för olika organisationer och det är då viktigt att vi är medvetna om att begreppet integration kan betyda olika för människor. Att integration kan tolkas olika beroende på vem det är som ger uttryck för det är viktigt för oss att ha i beaktande i vårt arbete med analysen av intervjuresultatet.

3.2 Civilsamhället

Begreppet civilsamhället används för att teoretiskt och empiriskt åtskilja de samhällsområden som ideella organisationer gör i samhället och offentliga sektorn. Många menar att om ett land har en stark offentlig sektor då finns inte viljan att organisera sig i frivilligorganisationer men så är det inte i Sverige (Svedberg & Trägårdh 2008 s.10). I Sverige finns fortfarande viljan att hjälpa till i olika frivilligorganisationer. När en person är engagerad i en organisation så har personen möjlighet att påverka, vara med och bestämma i organisationen men även i samhället.

En stor del av de moderna välfärdsinsatserna har uppstått av ideellas företagsamhet och i vissa fall av frivilligorganisationer. Som till exempel barnhälsovård, insatser för utsatta barn och ungdomar, tandhälsovård och viss utbildning. Dessa togs sedan över av kommun, landsting eller stat, vilket gjorde att kommun och landsting fick en stark och ofta en framträdande roll inom dessa områden (Svedberg & Trägårdh, 2008, s.14).

Forskarna har kommit fram till att civilsamhällets insatser inom socialt arbete under 1990-talet hade en stor betydelse för de utsatta gruppernas välfärd. Många i det civila samhället har och har haft en stor betydelse för de sociala insatserna i samhället. Cirka tre och en halv miljon svenskar gör obetalda insatser inom föreningslivet och av dem så gör ca en halv miljon direkta sociala insatser (Svedberg & Trägårdh, 2008, s.16). En fotbollstränare i en förening kan till exempel hjälpa en spelare som inte mår bra även om det inte är hens huvudsakliga uppgift.

I regeringens proposition 2004/05:2 sidan 42 står att:

Idrottsföreningarna kan utgöra en positiv vardaglig mötesplats för många ungdomar, både flickor och pojkar, med skiftande bakgrund. Arbetet för jämställdhet, etnisk och kulturell mångfald samt breddad rekrytering inom idrottsrörelsen skall därför stödjas (Regeringens proposition 2004/5:2, s.2).

Under 1990-talet kom begreppet civilsamhället till Sverige och då hade Sverige det kärvt ekonomiskt och begreppet användes för att dela upp samhället i två delar, civilsamhället och staten. I civilsamhället ingår ideella organisationer som till exempel fotbollsklubbar (Kassman, 2008, s.77). Civilsamhället väntas komma med nya uppfattningar, demokratisk fostran och ett socialt kapital (Kassman, 2008, s.83).

Ungdomar som är med i ideellt arbete, idrott eller föreningsliv har betydande större möjlighet att utvecklas positivt än ungdomar som inte engagerar sig i ideellt arbete, idrott eller föreningsliv. Därför har staten ett motiv att stimulera och hjälpa ungdomar att engagera sig i föreningar och i idrottandet. De ungdomar som självmant ansluter sig till föreningslivet är ofta de ungdomar som har ett socialt kapital sedan tidigare. Staten såg då att de vill stödja en liknande process hos den grupp av ungdomar som inte har ett stort socialt kapital sedan tidigare, men de ungdomarna är ofta inte intresserade av föreningar och det för att det ofta är en hög närvaro av vuxna och det är inget de önskar att ha (Kassman, 2008, s.113).

De människor som engagerar sig ideellt i föreningar och frivilligorganisationer, och gör sina röster hörda och använder sig ofta av sina rättigheter för att påverka olika politiska beslut på olika nivåer samhället. Det som kan diskuteras är om det är samma för alla eller om det finns en skillnad mellan olika befolkningsgrupper i samhället. Människan behöver inte vara så pessimistiskt lagda för att de ska misstänka att det finns diskriminerande situationer i samhället och i föreningslivet (Adman & Strömblad, 2009, s.57).

I vår studie har vi valt att studera både hur den offentliga sektorn, fritidsgårdar, och hur civilsamhället, fotbollsklubbar, arbetar med integrationsfrågor för unga nyanlända. Riksidrottsförbundet har som värdegrund att alla ska vara med oavsett vilken bakgrund utövaren har. Vi har använt begreppet civilsamhället i vår studie för att få kunskap hur fotbollsklubbar möjliggör att ungdomar får plats i samhället och därigenom integreras i samhället.

3.3 Empowerment

Utifrån Riksidrottsförbundets värdegrund ”Alla som vill ska kunna vara med utifrån sin förutsättning” (Riksidrottsförbundet, 2009, s.12) och regerings ungdomsmål ”Alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen” (Prop. 2013/14:191, s.1) föll valet på teorin empowerment. Empowerment handlar om att motivera och hjälpa individer att fatta beslut utifrån de resurser de själva besitter. Genom att

minska följderna av personliga och sociala hinder som står i vägen för beslut och handling kan individen använda sin makt för att påverka sitt liv och beslut som påverkar dem (Payne, 2013, s.373). Empowerment som etablering av motmakt beskriver Askheim (2007, s.19) som att stärka individer och grupper så att de får kraft att förändra sin position från svag och maktlös till att få styrka och makt. Genom att få makt och styrka kan individen få bättre självförtroende, mer kunskap och färdigheter som möjliggör förändringar. Vidare beskriver Askheim (2007, s.29) empowerment som ett liberalt styrningsmedel där man som fackman ska medverka till att klienten blir medveten om sin egen situation och vad som kan göras för att förbättra den. I grunden ses människan som aktivt och handlande individ som vill sitt bästa om förutsättningar inte står i vägen (Askheim, 2007, s.29).

Empowerment innehåller ordet power som kan översättas till styrka, makt och kraft. Det är alla ord som kan beskriva något som vi vill ha, vi vill ha makt över våra liv, vi vill ha kraft och styrka att göra förändringar. Men begreppet för oss även till socialt stöd, stolthet, samarbete och deltagande (Askheim & Starrin, 2007, s.9). Anna Tengqvist beskriver empowerment som:

Det som kännetecknar mötena är att de hjälpt till att skapa öppningar i situationer som jag har upplevt som stängde. Människor jag mött har uppmuntrat mig att hitta mina egna svar, att börja ta små steg för förändring, och har trott på att jag själv kan hitta vägar vidare. (Tengqvist, 2007, s.76).

Att motivera och hjälpa individer till insikt om att de besitter makt, styrka och kraft att hitta sina vägar och svar, vilket är vad empowerment handlar om.

”Ett mycket effektivt arbete mot ett bättre framtidssamhälle är förebyggande empowermentarbete med ungdomar” (Moula & Lindqvist, 2009, s.135). Detta är särskilt viktigt för vår studie då vår studie handlar om unga nyanlända som i framtiden kommer vara en del samhället.

Empowerment begreppet betonar vikten av att hjälpa människor som är i utsatt situation men beaktar även att människan är en unik individ och expert på sina behov (Askheim & Starrin, 2007, s.12).

Johansson Blight (2006, s.232) menar att det finns risk att insinuera att en individ, grupp eller population är ”de disempowered” och behöver ”bli empowered”. Ledare kan med hjälp av empowerment stärka individen, ungdomen, att själva ta makten över sin situation genom att skapa förutsättningar där ungdomarna får inflytande och självbestämmande över sin fritid

men det finns risker att ledare katalogiserad gruppen som hjälplösa individer som behöver hjälp.

Begreppet empowerment kan förklara hur ledare inom fritidsverksamheter och fotbollsklubbar jobbar med att stärka ungdomar genom deras deltagande i fritidsaktiviteter. I vår studie kan empowerment hjälpa oss att tolka hur fritidsledare och ledare i fotbollsklubbar kan skapa förutsättningar för unga nyanlända att få makt över sin fritid.

3.4 Teoretisk sammanfattning

Sammanfattningsvis så har vi använt oss av tidigare nämnda begrepp för att få en djupare förståelse för hur informanterna tolkar och jobbar med att få ungdomar att mötas på fritiden. När vi använda oss av de olika begreppen kan vi få en inblick i hur informanterna ser på hur de har möjlighet att hjälpa ungdomarna att bli integrerade i samhället. Utifrån teorin integration undersöker vi hur fritidsledare och ledare inom fotbollsföreningar stärker ungdomars resurser och ökar deras delaktighet i verksamheterna. Genom empowerment kan vi tolka vår empiri genom att undersöka hur ledare arbetar med att ge ungdomar makt, kraft och styrka att utvecklas, för att få inflytande och integreras in i samhället. Sist har vi använt oss av begreppet civilsamhället som hjälper oss att bedöma hur fotbollsklubbar jobbar för att möjliggöra integration genom fotboll.

4 Metod

Nedan beskrivs vårt metodval, urval, förståelse, forskningsetiska överväganden, genomförande, tematisk analys samt reliabilitet och validitet att beskrivas och förklaras i relation till vår studie. Vi har avslutningsvis redogjort för vår arbetsfördelning.

4.1 Val av metod

Den kvalitativa metodens centrala syfte är att samla in data för att få djupare uppfattning och se en helhet av det problem som studeras. Metoden karakteriseras av en närhet till källan och att forskaren och informanten har en ömsesidig tillit (Holme & Solvang, 1997, s.14). Kvalitativ forskning präglas av flexibilitet där det under studiens gång kan vara nödvändigt att ändra på de ursprungliga frågeställningarna. Styrkan i kvalitativa intervjuer ligger i att forskaren kan få nya insikter och en bredare förståelse för frågeställning som studien handlar. En svaghet med kvalitativ metod är att det är svårt att jämföra den information som forskaren får in (Holme & Solvang, 1997, s.80).

Det finns olika metoder att använda sig av när man ska göra en studie. Vi har valt att göra kvalitativa intervjuer med semistrukturerade intervjufrågor för att få fram personernas uppfattning.

Kvalitativ forskning är intresserad av människors erfarenheter och tolkningar av deras verkligheter. Forskaren har då möjlighet att använda sig av ett fåtal informanter just för att fånga det väsentliga i de intervjuade personernas erfarenheter (Bryman, 2011, s.40).

4.1.1 Kvalitativ metod: Intervju

Semistrukturerad intervju bör ha öppna frågor och ställas så att informanten känner sig bekväm i situationen. Frågorna bör ställas så att intervjun blir ett samtal och att informanten kan svara spontant och informativt på frågorna som forskaren ställer. Forskaren kan om det behövs vara mer aktiv i början av intervjun och det för att få igång samtalet. Intervjun kan spelas in och sen transkriberas vilket tar tid, själva intervjun får man räkna med tar en till två timmar och transkriberingen tar minst det dubbla tiden. Transkriberingen ska vara ordagrann (Back & Berterö, 2015, s.151–152).

En intervjuguide gjordes med ett antal huvudfrågor som ställdes vid intervjuerna, detta för att informanterna skulle få liknande frågor att besvara. Huvudfrågorna kompletterades med

följdfrågor beroende på vilka svaren informanterna gav oss. Vid semistrukturerade frågor så kan forskaren ställa följdfrågor efter det att informanten svarat på en fråga som ställts. Informanten kan också utveckla sina svar och det är till hjälp när forskaren ska analysera sina data och för att forskaren ska få ett så bra material som möjligt (Miller & Glassner, 2010, s.137). Även Back och Berterö (2015) skriver att en intervjuguide bör göras och att den ska innehålla de teman som intervjun handlar om och det för att informanten med egna ord ska kunna svara och kunna utveckla sina svar. Forskaren kan ställa följdfrågor och upprepa informantens svar. De påtalar även att det är viktigt att frågorna är öppna så att forskaren inte lägger svaren i munnen på informanten. (Back & Berterö, 2015 s.151). Då vi vill kunna ställa följdfrågor och få ett så utvecklat resonemang som möjligt anser vi denna metod som det bästa för vår studie.

Fördelen med en kvalitativ intervju är att de går snabbt och forskare kan få in många personers reflektioner av det ämne som forskningen handlar om. Forskaren kan om det behövs intervjua fler för att få ett fylligare svar. Svaghet med intervju är att den ger en begränsad bild av ämnet den ger ett svar för det ögonblicket och den platsen. Kan vara så att informanten säger det som forskaren tror vill höra (Eriksson-Zetterqvist & Ahrne, 2013, s.56-57).

Bryman har en liknande beskrivning av kvalitativ intervju att det är fördelen att få tillgång till informanternas uppfattning vilket vi inte fått i en kvantitativ intervju då intervjufrågorna speglar forskarens intresse. En kvalitativ intervju är mer flexibel och anpassningsbar. Det är en fördel då vi önskar att få fylliga och utförliga svar av våra informanter vilket möjliggör en djupare analys (Bryman, 2011, s.413).

4.1.2 Urval och urvalsmetod

Eriksson-Zetterqvist och Ahrne (2015, s.39) skriver att forskningsfrågan är helt avgörande för vilken grupp eller grupper av människor som ska intervjuas. Holme och Solvang (1997, s.101) skriver att fel personer i urvalet vid en kvalitativ studie kan leda till att undersökningen blir värdelös. Studiens syfte är att undersöka möjligheter för unga nyanlända att integreras och delta i samhället genom fritidsaktiviteter. Detta genomfördes genom att analysera hur ledare inom fritidsverksamheter och fotbollsklubbar ser på sin funktion som integrationsredskap för unga nyanlända. Med vårt syfte i fokus har vi intervjuat informanter som arbetar med ungdomar på fritidsverksamheter samt ledare inom idrottsföreningar.

Eriksson-Zetterqvist och Ahrne (2015, s.40) skriver vidare att när studien handlar om organisationer gör man först ett val av vilka organisationer som ska undersökas. De organisationer som vi har valt är fotbollsklubbar och fritidsverksamheter i vårt närområde för att spara tid. Vi har dock haft som krav att de ledare i verksamheterna vi intervjuar arbetar med unga nyanlända. Genom att vi vände oss direkt till ledare inom fotbollsklubbar och fritidsgårdar fick vi, för vår studie, relevanta informanter. Detta kallar Denscombe (2009, s.74-75) för ett *subjektivt urval* där relativt få personer har valts ut på grund av deras kunskaper inom ämnet som undersöks. Informanterna väljs ut medvetet eftersom det är troligt att de kan generera den mest värdefulla data. En av våra informanter gav oss ett förslag på ytterligare en fotbollsklubb som hen ansåg skulle vara till nytta för vår studie. Vi kontaktade förslagen fotbollsklubb och genomförde även en intervju, detta kallas snöbollseffekt (Ibid, s.76-77). Då vi är intresserade av hur fotbollsklubbar och fritidsverksamheter arbetar med ungdomars möjligheter till integration via deras fritid anser vi att relevant data har fått med närliggande fritidsverksamheter och fotbollsklubbar. Denscombe (2009, s.39) tar upp att resurser som är en faktor som forskaren måste ta med i beräkningar för sin studie. Resurser handlar inte bara om pengar utan även om tid samt människors vilja till att ställa upp på intervjun. Vi upplevde svårigheter med att få informanter att medverka i vår studie framförallt inom fotbollsklubbarna. En anledning tror vi är att många av ledarna och tränare inom fotbollsklubbarna jobbar ideellt och har svårt att avsätta tid. Att leta efter informanter tog längre tid än vad vi hade räknat med och således fick vi lägga stora resurser på att hitta lämpliga informanter.

Vi har intervjuat sex personer där tre arbetar på kommunala fritidsgårdar och tre personer som arbetar inom idrottsföreningar. Ahrne och Svensson (2015, s.42) skriver att en stor fördel med kvalitativa intervjuer är att man inte behöver bestämma sig för hur många informanter som ska intervjuas i början av studien. Genom att varva intervjuer med analys kan forskaren eller studenten se om mönster och mättnad i empirin uppstår i empirin (Ibid). Då vi efter våra sex intervjuer ansåg att vi hade uppnått mättnad i empirin gjordes inga fler intervjuer.

Våra informanter har vi valt att kalla Mohammed, Bollens IF, Alice, fritidsgård Grön, Eva, fritidsgård Gul, Erik, fritidsgård Blå, Marcus, Gårdsby FF och Björn, Cedemåla BK vi har även döpt om andra orter och namn för att värna om våra informanter.

4.1.3 Förförståelse

Förförståelse är något vi måste ta i beaktande under vårt arbete med denna studie. Alvesson och Sköldberg (2017, s.155) skriver att forskaren alltid har sina egna referensramar i bagaget och tolkar oundvikligen i enlighet med dessa. Det gör att tolkningen bara besitter en relativ objektivitet och aldrig en absolut sanning.

Vårt intresse för integration och ungdomar har sin grund i att vi båda har arbetat med unga nyanlända dels som socialsekreterare och som handledare på HVB-hem för ensamkommande barn. Att vi båda delar erfarenheten att arbeta med unga nyanlända har gett oss inblick i det område vi studerar. Denna erfarenhet kan påverka hur vi ser på frågor och svar både på ett positivt sätt men även negativt. Westerlund (2015, s. 73) skriver att förförståelse kan innebära att hjältar och offer utses i analys- och tolkningsprocessen.

Vi började med att diskutera vilka faktorer som främjar integration bland unga nyanlända och kom fram till att det skulle vara intressant att undersöka fritidssysselsättning bland nyanlända ungdomar, detta på grund av vårt idrottsintresse och våra erfarenheter kring att arbeta med unga nyanlända. Vi har haft kännedom om en del av de fotbollsklubbar och fritidsgårdar som unga nyanlända spenderar en del av sin fritid på, dock inte alla. Detta har gjort att vi har haft förkunskap om var vi kan vända oss för att få data. För att minimera att vårt resultat inte påverkas av vår förförståelse har vi, under arbetet med empirin, regelbundet haft reflekterande diskussioner om det vi skrivit och tolkat från intervjuerna. Vi har även gått igenom empirin från intervjuerna flera gånger för att vara säkra på vad som sägs och hur det kan tolkas.

4.2 Presentation av informanter

Våra informanter och kommuner de är verksamma i har fått fingerade namn för att individerna skall ges största möjliga konfidentialitet enligt Vetenskapsrådet (2002).

Eva har arbetat som fritidsledare i många år och arbetar sedan tre år på fritidsgård Gul som ligger i Almstad. Fritidsgården är inriktad på kultur, musik och sång. De har en öppen verksamhet där ungdomar kan komma och bara vara om det är det de vill göra. På eftermiddagar och kvällar så har de ungefär fyrtio besökare.

Erik arbetar som fritidsledare på fritidsgård Blå och har gjort det i ungefär tio år. Fritidsgård Blå ligger i kommun Almstad. Fritidsgårdens målgrupp är ungdomar mellan tolv och arton.

Fritidsgården Blå har ingen speciell inriktning utan riktar sig till alla ungdomar. Under en kväll på fritidsgård Blå så är det mellan fyrtio och sjuttio besökande ungdomar.

Alice arbetar som fritidsledare på fritidsgård Grön som är integrerad tillsammans med en skola i kommun Bokby. Alice har arbetat som fritidsledare i mer än tio år. Alice arbetar dagtid två dagar i veckan och i skolans cafeteria, dit kommer eleverna för att köpa lite mellanmål och även för att få hjälp av Alice med studier. Fritidsgårdens verksamhet riktar sig till ungdomar från tio till nitton år och under en kväll så är det ungefär tjugo till trettio ungdomar på fritidsgården.

Mohammed är med i en fotbollsförening som har ett samhällsprojekt som vänder sig till asylsökande ungdomar som inte är med i föreningslivet. Fotbollsföreningen har sin verksamhet i Bokby. Mohammed har en deltidsanställning på klubbens kansli.

Björn arbetar på ett HVB-hem för ensamkommande flyktingungdomar. Björn fick frågan av Cedermåla kommun om att starta ett fotbollsprojekt för ensamkommande ungdomar, vilket han tyckte var intressant och tackade ja. Björn är anställd av Cedermåla kommun för projektet som startade för ungefär ett år sedan. Björn har varit fotbollstränare i tjugofem år.

Marcus arbetar som lärare och är fotbollstränare på sin fritid. Marcus tränar laget ideellt som finns i Almstad. Klubben har startat upp ett lag med ungdomar som alla är asylsökande då de såg att unga nyanlända hade svårt att få plats i etablerade lag.

4.3 Forskningsetiska överväganden

För att säkerställa att studien har genomförts på ett etiskt korrekt sätt har vi använt oss av Vetenskapsrådets etiska principer (2002). I ”Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning” delas det grundläggande individskyddskravet in i fyra allmänna huvudkrav på forskningen informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet samt nyttjandekravet.

Informationskravet innebär att forskaren skall informera informanten om deras uppgift i studien samt vilka villkor som gäller för deras deltagande. Informationen ska omfatta alla de inslag i studien som kan påverka informanten att medverka till att delta (Vetenskapsrådet, 2002, s.7). För att uppnå informationskravet skickade vi mail innehållande ett informationsbrev (se bilaga 1) till våra informanter innan intervjun. Informationsbrevet beskriver i stora drag vad vår studie handlar samt vårt syfte. Vidare upplystes informanterna i

informationsbrevet om att deras medverkan är frivillig och att de kan avbryta intervjun när de vill.

Samtyckeskravet innebär enligt Vetenskapsrådet (2002, s.9) att forskaren skall ha samtycke till att delta i studien från informanterna. Inför varje intervju förklarade vi vad det innebär att medverka i studien samt att vi frågade om vi kunde spela in intervjun, denna information fanns även i informationsbrevet (se bilaga 1).

Med *konfidentialitetskravet* menar Vetenskapsrådet (Ibid, s.12-13) att uppgifter om individer skall ges största möjliga konfidentialitet och personuppgifter skall förvaras på ett sätt där obehöriga inte kan ta del av dem. Konfidentiellkravet har vi tagit hänsyn till genom att vi inte har använt vare sig informanternas riktiga namn eller nämnt de verksamheter som berörs, detta för att informanterna ska känna sig trygga i att deras svar inte ska kunna återkopplas till dem. I de fall där vi kommer att använda oss av citat i studien kommer vi att använda fiktiva namn och platser för att informanter eller deras verksamheter inte ska kunna härledas.

Med *nyttjandekravet* menar Vetenskapsrådet (ibid. s.14) att informationen om enskilda personer får endast användas för forskningens ändamål. Uppgifter om individer får inte användas eller lånas ut för kommersiellt bruk eller icke-vetenskapligt bruk. Detta uppfyller vi genom att inte dela med oss av information om informanter till obehöriga.

Då fokus ligger på hur ledare inom fotbollsklubbar och fritidsgårdar ser på sin funktion som integrationsredskap kan det finnas etiska dilemman om att respondenten vill berätta en förskönad bild av sin verklighet. Vi hade vid ett par tillfällen informanter som ville pausa inspelningen, vilket vi också gjorde. Vid en intervju pausade vi inspelningen då informanten kände att vi kom in på ett känsligt ärende som hen inte ville att vi skulle ta upp. Detta gällde en enskild individ och händelse som vi inte har tagit med i vår studie. Vid ett annat tillfälle bad informanten oss att stänga av inspelningen då hen ville tänka igenom sitt svar. Efter intervjun sa informanten oss att hen ville svara rätt, vilket kan tänkas stämma men det finns även en risk med att hen ville försköna sitt svar. Genom att vi har pratat och diskuterat att integration kan vara ett känsligt ämne där våra uppfattningar kring ämnet inte nödvändigtvis delas av andra har vi försökt vara så neutrala som möjligt i våra frågor och i vårt bemötande under intervjutillfällena. Vi har valt att inte ta med de uppgifter som inte har bandats för att informanterna skall känna sig trygga efter intervjuerna.

4.4 Genomförande

Vi började med att söka efter vetenskapliga artiklar och avhandlingar för att få en djupare förståelse av ämnet. Sökorden som användes för att hitta relevanta studier och avhandlingar var bland annat *youth, leisure, migration, sport, ensamkommande barn, integration* och *asyl*. Detta hjälpte oss att hitta relevanta studier, forskningsrapporter och avhandlingar som vi har använt oss av för att få förståelse om ämnet.

Inför våra intervjuer skrev vi en intervjuguide (se bilaga 2) som vi utgick från vid de olika intervjutillfällena. För att kunna genomföra studien skickade vi ett informationsmail (se bilaga 1) till fotbollsklubbar och fritidsgårdar i närområdet, Kalmar län, och därefter ringde vi och bokade tid till intervjuerna och frågade även var de ville att intervjun skulle genomföras. Tre av informanterna intervjuades i deras verksamhetslokaler och tre intervjuades på bibliotek där vi hade bokat ett avskilt rum. När vi träffade informanterna förklarade vi syftet med studien, att vi kommer spela in intervjun för att senare transkribera data, att de har rätt att inte svara på frågor om de så önskar utan att uppge orsak samt att de när som helst kan avbryta sin medverkan under intervjun. Intervjuerna spelades in med diktafon och mobiltelefon. Vid intervjutillfällena använde vi oss av intervjuguiden (se bilaga 2) där informanterna först fick berätta om sig själva, varför de valt att arbeta eller vara ledare för den aktuella verksamheten. Därefter frågor kring integration och deras verksamhet. Intervjuerna var mellan 35–60 minuter långa.

Vid transkribering av de inspelade intervjuerna användes minnesanteckningar från intervjutillfällena, detta för att få komplettera den inspelade empirin. Denscombe (2009, s.261f) skriver om problem vi utskrift av ljudupptagningar som även vi stötte på när vi skulle transkribera. Först fanns det tillfällen där det var svårt att höra vad informanten sa och där har vi valt att skriva ut allt som går att höra men lämnat tomt där det är svårt att höra vad som sägs. Ett annat problem var under intervjuerna, som var ett levande samtal, inte kom till sitt rätta jag i skrivande form och vi har där fått rekonstruera intervjun för att den ska bli begriplig i skriftlig form. Det var även svårt att fånga intonation, betoning och uttal och därmed tappades en del av det levande språket vid transkriberingen.

4.5 Tematisk analys

Efter att vi transkriberat intervjuerna började vårt arbete med att analysera empirin. Syftet med att analysera empirin är att få bättre förståelse av den (Denscombe, 2009, s.342). För att

få ordning på vår empiri valde vi en tematisk analysmetod. David och Sutton (2016, s.292) beskriver tematisk analys som en form av kvalitativ innehållsanalys där det är väsentligt att lägga ner mycket tid på data och låta teman uppenbaras ur empirin. Denscombe (2009, s.204) menar att tematisk analys handlar om att identifiera teman som framträder i forskningen. Bryman (2011, s.528-529) skriver om att en generell strategi för att göra en tematisk analys är att använda sig av ett framework vilket är ett index av centrala teman och subteman som framgår av data i den aktuella studien.

Under transkriberingen av den inspelade data upptäckte vi flera teman som återkom hos våra informanter. Vi läste noggrant empirin från transkriberingen och satte upp de teman och subteman i ett index. Till en början hade vi många teman och subteman som till slut mynnade ut i två huvudteman och fyra subteman.

Huvudteman:	Svårigheter och möjligheter	Integration
Subteman:	Samverkan	Inflytande
		Rättigheter och skyldigheter
		Kommunikation

Sökandet av teman skedde genom att leta efter repetitioner, likheter och skillnader och metaforer i empirin (Ibid). Huvudteman som skapades var *svårigheter och möjligheter* med subteman *samverkan* samt *integration* med subteman *inflytande*, *rättigheter och skyldigheter* samt *kommunikation*.

De teman som utkristalliserat sig ur empirin har vi även valt att använda som rubriker i resultat och analysavsnitt.

4.6 Reliabilitet och validitet

Validitet i forskningssammanhang handlar om att det som undersöks faktiskt är det som forskaren vill undersöka, reliabilitet handlar om att det görs på ett tillförlitligt sätt. Under studiens gång är det viktigt att beakta båda dessa begrepp och inte bara koncentrera sig på en av dem. Patel och Davidsson (2011, s.102) skriver att det finns tre tumregler som gäller vid reliabilitet och validitet.

Hög reliabilitet är ingen garanti för hög validitet. Även om forskarens mätinstrument är exakta är det ingen garant för att hen mäter det som ska mätas, forskaren måste vara säker på vad som mäts. Låg reliabilitet ger låg validitet. Är forskarens mätinstrument svag kommer det resultera i att validiteten blir svag. Fullständig reliabilitet är en förutsättning för fullständig validitet. För att veta vad jag mäter så måste min mätning vara tillförlitlig (Ibid).

För att kunna reproducera en undersökning och få samma resultat behöver studie ha en hög reliabilitet. Under intervjuerna har vi använt oss av en intervjuguide (se bilaga 1) där informanten får möjlighet att återberätta om sin verksamhet och hur de arbetar med integrationsfrågor. Frågorna har till stor del varit semistrukturerade där vi som intervjuare och observatör har haft möjlighet till att ställa följdfrågor. Det är möjligt att vid en upprepning av intervjun med samma informanter att vi skulle få andra svar och berättelser då vi kanske inte skulle ställa exakt samma följdfrågor eller att informanten känner sig mer eller mindre tillfreds vid en andra intervju. Det finns även risk med att våra informanter vill ge oss rätt svar eller berättelser, vilket även en av våra informanter sa till oss efter intervjun. Vi försökte motverka att informanterna gav oss "rätt" svar genom att i början av intervjuerna förklara att vi inte är ute efter rätt eller fel svar utan deras perspektiv på arbetet med ungdomarna. Under intervjuens gång har vi vid ett par gånger pausat intervjun då informanter uppgav att de ville tänka efter. Detta anser vi dock har varit viktigt för att vi ska få deras verklighet samt av respekt till våra informanter.

Reliabiliteten är viktig för vår studie och genom att förklara tillvägagångssättet ökar tillförlitligheten. Svagheten i reliabiliteten är att vi kan ha missuppfattat informanterna under intervjuerna och när vi senare har läst transkriberade data. För att undvika missförstånd och för att öka reliabiliteten har vi båda varit delaktiga vid samtliga intervjuer för att komplettera varandra. Vi anser att ett liknade resultat skulle fås om liknade förhållanden ges och detta stärker vår reliabilitet.

Jönson (2010, s.13) skriver att validitet handlar om att mäta det som är tanken att mätas medan reliabilitet är att forskaren har rätt mätverktyg att mäta med. Det är också av vikt att forskaren noggrant väljer sina informanter, att det är tillräckligt många och att det ställs rätt frågor.

Patel och Davidsson (2011, s.102) skriver att när undersökningar görs kring människor så handlar det ofta om abstrakta fenomen som upplevelser, inställningar och kunskap. Dessa abstrakta fenomen är inte exakta i samma bemärkelse som en siffra. För att då veta att vi har god validitet så behöver mätinstrument konstrueras så att vi mäter det som vi avser att mäta det vill säga mätinstrumentet har god validitet (Ibid). Vi anser att data som har mätts är relevant för studien och att den har hög validitet. Vi har även under studies gång haft vårt syfte och våra frågeställningar i fokus för att öka trovärdigheten.

4.7 Arbetsfördelning

Vi har under hela processen av uppsatsen valt att samarbeta och delat på ansvaret. När vi började leta efter informanter till vår studie skrev vi tillsammans mail och skickade ut till tänkbara verksamheter. Vid intervjutillfällena turades vi om att vara intervjuare och vi delade på att transkribera intervjuerna. Vi var båda med på samtliga sex intervjuer.

För att vi skulle få en jämn arbetsfördelning träffades vi varje vecka för att gå igenom vad som gjorts och diskuterade om vad som fattades och vad som var överflödigt. Under studiens gång har vi suttit på olika håll men alltid diskuterat när vi träffats om arbetets gång.

Vi har båda varit delaktiga i allt som har skrivits men Daniel har haft huvudansvaret för Kapitel 2 och Martina har haft huvudansvaret för kapitel 3 övriga kapitel har vi skrivit tillsammans.

5 Resultat och analys

Studien bygger på sex kvalitativa semistrukturerade intervjuer med informanter verksamma inom kommunala fritidsgårdar och fotbollsklubbar. Informanterna som är verksamma inom kommunal verksamhet var två kvinnor och en man, i fotbollsklubbarna vara samtliga män. Studien visade att det finns skillnad mellan de kommunala verksamheterna och fotbollsklubbarna på hur de upplever integration men även att de möter olika svårigheter. Den gemensamma nämnaren som studien sett är glädjen med att arbeta med ungdomar.

Resultat och analys kommer i detta kapitel att presenteras integrerat och vi har med hjälp av tematisk analys hittat och delat upp empirin från informanterna i två huvudteman, där varje huvudtema har underteman, som kopplas till våra teoretiska begrepp integration, civil samhället och empowerment. Huvudteman är;

1. *Integration* med underteman *inflytande, rättigheter och skyldigheter*, och *kommunikation*.
2. *Svårigheter och möjligheter* med undertemat *samverkan*

Utifrån de teman som vi har valt att använda oss av har vi besvarat studiens frågeställning.

5.1 Integration

Våra informanter menar att integration handlar om att få människor som inte tidigare känner varandra att mötas och lära känna varandra och ha ett utbyte av varandra. Att alla människor är lika viktiga och ingen är bättre än någon annan. Att nyanlända får en möjlighet att komma in i det svenska samhället och känna sig som en del av samhället. Erik berättade vad integration är för honom:

Ja integration är ju egentligen ett utbyte, det handlar ju inte bara om vi ska tala om svenska normer och värderingar det handlar ju om att man ska förstå att man får delta, få komma ja saker som att du inte ska behöva byta ut din identitet om du är nyanländ till exempel och sen är det viktigt att man är nyfiken, kan jag ställa frågor tillbaka, tala om varför eller berätta eller ja det är ett utbyte skulle jag vilja säga integration, skapa förståelse integration åt alla håll (Erik).

Erik menar att integration är ett samspel människor emellan där alla är lika viktiga. Alice anser att integration handlar om att människor från olika kulturer och bakgrunder möts. Fritidsgårdarna är till för alla oberoende av ungdomens bakgrund och möjliggör då ett möte där människor kan mötas och integreras med varandra. Detta stämmer överens med svensk

integrationspolitik att alla ska ha samma förutsättningar och lika rättigheter och skyldigheter oavsett etnisk bakgrund (Kuusela, 2013, s.152).

En faktor som Erik tror är viktig för integrationen är att det finns fördomsfria areor där människor kan föra dialog med varandra. På fritidsgård Blå gör de det yttersta för att ge ungdomar en fördomsfri arena där ungdomar kan komma som de är. Enligt en kartläggning av den öppna fritidsverksamheten från MUCF (2016, s.53) så beskriver nyanlända ungdomar att det var svårt för dem att känna sig välkomna på fritidsverksamheter vilket försvårade mötet mellan etablerade ungdomar och nyanlända. Att fritidsledare då arbetar med att skapa fördomsfria arenor där ungdomar kan mötas är då en förutsättning för att ungdomar ska integreras. I en kommun där de har tre fritidsgårdar berättade informanten att det inte fungerar bra med att integrera ungdomar. Alice berättar att en av fritidsgårdarna bara har svenska ungdomar som besökare och det tror hon beror på att den ligger i anslutning till ett stort villaområde. Fritidsgården som ligger centralt har nästan enbart unga nyanlända som besökare och det säger hon beror på att det finns boenden för ungdomar i närområdet:

men sen har vi en fritidsgård i Sunde också och den är det bara svenskar på och dels så det är ju lite spännande och då blir det ju att man jobbar lite olika utefter förutsättningar så, men dels är det ju hur alltså hur de är placerade ju inne i stan så är det ju ofta där dom alltså boendena ligger och då blir det nära till den gården, och tyvärr så är det svårt där med att det inte är blandat det är väldigt många ensamkommande där och äldre som har problem med vilken ålder det är på dem (Alice).

Här behöver fritidsgårdarna arbeta för mångfald ska öka bland deras besökare. Madsen (2006, s.135) menar att samhället är integrerat när sociala nätverk mellan olika grupper i samhället har etablerats, vilket det tydligt inte gjorts här.

Vidare berättar Alice att fritidsledare i länet hade två utbildningsdagar där föreläsaren bland annat pratade om kulturkrockar och språkets betydelse. Under dessa dagar fick fritidsledarna även möjligheten att lära känna varandra och diskutera hur andra verksamheter arbetar med integration. Att träffa andra fritidsledare menar Alice är bra då de kan byta erfarenheter och diskutera hur andra fritidsgårdar arbetar med integration.

Erik på fritidsgård Blå berättade att de har många olika nationaliteter på fritidsgården och han ansåg att integrationsarbetet inte är något som han tänker på utan det är något som är naturligt i arbetet:

Integration när vi jobbar på ett sånt ställe som häromkring när man har runt jag menar 30–40 olika nationaliteter och etniciteter då blir det ju så naturligt

på så man tänker inte på det på samma sätt när det gäller. Vi jobbar ju mer för ungdomarnas skull ur det perspektivet och försöker få en bra bas (Erik).

Alla ungdomar på fritidsgården ska ha samma förutsättningar och då spelar det ingen roll vilken bakgrund som ungdomen har utan alla behandlas lika, det är del av integrationen. Det faller sig naturligt på fritidsgård Blå. De andra fritidsgårdarna i vår undersökning har även de uttryckt att de arbetar för att alla ska ha samma förutsättningar. Enligt kartläggning som MUCF (2016) genomförde framkom det att unga nyanlända kände behov av mötesplatser där de kan möta etablerade ungdomar. Det är väsentligt att ungdomar kan mötas och på så sätt integreras med varandra. Madsen (2006, s.135) beskriver att integration genom sociala nätverk är genom frivilliga och valda relationer och det är dessa nätverk som fritidsgårdar kan hjälpa till att bygga.

Idrott kan underlätta mötet mellan människor där de lär känna varandra och integreras menar Alice på fritidsgård Grön ”det är liksom ett enkelt sätt att mötas på sen spelar det ingen roll om de boxas eller fotboll eller om man kör innebandy eller pingis eller något annat (Alice)”.

Men det är inte bara idrott som Alice ser som ett hjälpmedel för integrationen utan det kan även vara att de lagar mat på fritidsgården, från olika kulturer och bjuder varandra på. Alice berättar att ungdomarna tycker det är ett trevligt inslag att få prova andra kulturers mat:

Det är fantastiskt roligt och det är så kul för det är ett lätt sätt och lära känna varandra på och det blir spännande och det är något annat som man inte upplevt, och inte smakat tidigare och då lockar man ju med det så att säga. Man känner att man inte är så olika som man tror (Alice).

Alice menar att uppleva saker tillsammans gör det lättare att lära känna varandra. Att då laga mat och bjuda varandra på eller att idrotta tillsammans underlättar integrationen.

Erik berättar att vad han minns så har inte fritidsgården haft några extra pengar för att arbeta med integration, någon gång så har det kommit direktiv från chefer eller politiken att det ska arbetas med integration. Men Erik anser att på fritidsgård Blå så är integrationsarbetet ett naturligt arbetssätt. Madsen (2006, s.135) skriver att integration kan förstås på två olika nivåer ett samhälleligt och ett individuellt. När Erik anser att hans fritidsgård arbetat naturligt med integration kan det ses som att integrationen på ett samhälleligt plan fungerar så sociala nätverk har etablerats mellan olika grupper i samhället, här mellan ungdomar och fritidsgården. Det kan vara förmätet att tro att alla ungdomar känner sig integrerade med varandra och tidigare forskning visar på att framförallt ungdomar med asylbakgrund kände att det var svårt att känna sig välkomna i den öppna fritidsverksamheten (MUCF, 2016, s.53)

Verksamheterna som informanterna är delaktiga i har alla uttryckt att de jobbar med integrationsarbete tillsammans med ungdomarna. Ungdomarna som är med i lagen delar alla erfarenheten av att komma till ett nytt land där tränarna tror att idrott och föreningsliv är en väg till integration till samhället. Mohammed berättar om hur de arbetar med integration i hans förening, ”det är väldigt bra ska jag säga för fotboll är, fotbollen som föreningsaktivitet är skulle jag säga är väldigt integrerande (Mohammed).

Att integreras via fotboll eller annat som människor gör tillsammans är bra för integrationen. Det kan ge en känsla av tillhörighet och gemenskap vilket kan hjälpa nyanlända ungdomarna att komma in i samhället. Madsen (2006, s.136–140) skriver att integration genom sociala nätverk skapas genom att individer skapar gemenskaper kring bestämda normer och värderingar. Medverkan i fotbollsklubben bygger på frivillighet i det sociala nätverk som klubben är och där gemensamt förhållningsätt och normer accepteras.

Enligt Mohammed finns det kravbilder från klubbarna som kan hindra ungdomar från att medverka i föreningslivet. Det finns krav på medlemsavgifter som kan vara svårt att betala men klubbarna är även resultatnriktade. Att klubbarna är resultatnriktade och att ungdomar på grund av det blir bortprioriterade är något Björn märkt av i sitt tidigare träningsuppdrag. Unga nyanlända som är väldigt bra på sin idrott är välkomna medan andra som ungdomar som inte är naturbegåvningar inom idrott har det betydligt svårare att få möjligheten att komma in i föreningslivet. Björn berättade om svårigheter som unga nyanlända kan möta i föreningslivet:

Man kan säga vad jag upplevde innan jag drog igång det här man kallade det i många fall kan man kalla de om nån utländsk ungdom kom till en svensk förening så kan man kalla det integration om man bara kollar på pappret men om du ser, om man står och tittar på verkligheten så är det ingen integration i alla fall det kanske är 25% av alla där det blir en bra integration och det bygger ju egentligen på vad den här ungdomen, vad den ungdomen kan i idrottsutövande är oerhört viktigt. Är den här ungdomen normal som inte kan mer än nån annan 16, 17 åring så är det ganska tufft men kan han extremt mycket av det här är det väldigt, väldigt enkelt (Björn).

Han menar att även om ett lag har ungdomar med blandad bakgrund så kommer integrationen inte bara bli bra för den sakens skull. Är det ungdomar som är exceptionellt bra på sin idrott är det en annan sak menar Björn, då välkomnas ungdomen med öppna armar av klubbarna. Vidare menar Björn att det är en annan sak om flera ungdomar kommer till en klubb och vill börja spela där de kanske inte har spelat i lag innan då menar han att de oftast för ett nej till att vara med eller hamnar utanför gemenskapen som finns i klubbarna och då handlar det mer om

segregation än integration. Björn berättar om hur det kunde se ut för unga nyanlända som gick tillsammans till en fotbollsklubb och frågade om det kunde vara med:

att när det står 6,7 stycken och bankar på dörren och "får vi vara med och träna" och de har aldrig slått till en boll då säger man "Nej" och vad jag upplevde då för jag hade ju många av de här killarna att de hamnade i nån hörna och det var ju mer segregation än integration (Björn).

Istället för att ungdomar ska känna sig utanför menar Björn att då är det bättre att börja i lag där ungdomar känner varandra och lära sig spelet för att sedan ta klivet ut till andra klubbar när de lärt sig spelet. Att idrott spelar stor roll i ungdomar med asylbakgrund har studerats av Spaaij (2015, s. 303f) och han menar att en orsak till det kan vara att individer kan uttrycka sig genom träning och skapa en social identitet och även närma sig andra genom idrotten men att det även kan vara ett sätt att distansera sig från andra. Men han såg även att idrotten kan leda till marginalisering och alienation. Att idrotten inte enbart är positiv har Doherty och Taylor (2007) uppmärksammat då deras studie visade att idrott kan leda till utanförskap. När ungdomar inte känner sig välkomna i klubbar kan det leda till utanförskap och alienation. Riksidrottsförbundet har som värdegrund att alla ska vara med oavsett bakgrund och civilsamhället, i det här fallet fotbollsklubbar, bör stödja en större mångfald bland deltagandet i klubbarna. Enligt regeringens proposition (2004/5:2) så ska arbetet för jämställdhet, etnisk och kulturell mångfald samt breddad rekrytering inom idrottsrörelsen stödjas.

Marcus menar att det viktigaste målet med hans lag inte är att vinna matcher utan att komma in i samhället och berättar när han får frågan vad integration är för honom:

Integration för mig är att komma in i samhället var en del av de samhället man lever i. I vårt svenska samhälle ska de självklara ha en plats dom också. Det ska inte handla om svenskar och syrier dom från Eritrea eller Afghanistan utan här är vi alla tillsammans. Om vi lyckas med det vi jobbar med, för det är ju integration i vårt svenska samhälle det är ju 80 % av det som är vår tanke, fotbollen är 20 % och det ska vara roligt men integrationen i svenska samhället är desto större och desto viktigare (Marcus).

Integration till samhället är något Marcus förening jobbar mycket för. Den viktigaste faktorn för att integration ska bli bra är gemenskap där alla känner sig delaktiga menar Marcus:

I vår verksamhet då känner jag att dom känner att vi gör det här tillsammans att dom inte är olika utan här är alla enade vi är ett lag vi gör det tillsammans, här är inte alla från olika länder här är alla tillsammans och att då komma in i samhället tillsammans (Marcus).

Då ungdomar som tränar i Marcus lag inte alltid kan kommunicera, på svenska eller engelska, finns det ungdomar som har språkkunskaper som tolkar och förklarar så att alla känner sig förstådda och delaktiga. Ungdomar hjälper varandra att bli en del av gemenskapen och där

språkförhinder finns överbyggs det genom att sociala nätverk där individer kan integreras med varandra (Madsen, 2006, s.136–140).

5.1.1 Unga nyanländas inflytande i verksamheterna

Både fritidsgårdar och fotbollsklubbar vill att ungdomar ska ha inflytande i deras verksamheter. Samtliga informanter säger att de lyssnar på ungdomarnas önskemål om vad de vill göra och hur det ska göras. För att ungdomarna ska få komma till tals har samtliga fritidsgårdarna, i vår studie, uppgett att de har gårdsråd där ungdomar och personal samlas och pratar om hur verksamheten ska skötas och vad som ska göras. En av våra informanter berättade hur inflytandet kan se ut:

Ja men det är ju så att vi vill att de ska påverka, vi har ett gårdsråd till exempel där de kan komma med idéer och förslag. Vi försöker ju ha en demokratiprocess i stort som och så mycket som möjligt. (Erik).

I vår tidigare forskning tog vi upp en kartläggning som MUCF (2016, s. 53) hade genomfört som visade på att ungdomar inte kände sig välkomna på fritidsgårdar. Att verksamheterna då arbetar för att alla ungdomar ska få vara med och bestämma kan vara ett sätt för att alla ungdomar ska känna sig välkomna. Samtliga informanter uppger dock problem med att få ungdomar till gårdsråden:

vi har ju kämpat med dom här gårdsråden och så har vi uppehåll ett år så bara nej nu försöker vi igen och så där men det är svårt det är riktigt tufft äh nu kan jag bara prata för våran gård, gårdsråd har inte funkat så himla bra (Alice).

Fritidsgårdarna Blå och Grön säger att de har kämpat med gårdsråd på sina fritidsgårdar, gårdsråden har fungerat i några månader men sen har intresset från ungdomarnas sida svalnat. Fritidsgårdarna försöker ge ungdomar makt att påverka sin fritid men upplever att det är svårt. Erik på fritidsgård Blå tror att ungdomar har så många krav från olika håll så att vara med i ett gårdsråd blir ytterligare ett krav som de orkar inte med. Fritidsgård Grön har prövat att ha spontana stormöten, då busvisslar personalen och säger det är samling i cafét där det då diskuteras punkter som ungdomarna får rösta om och det har hittills fungerat bra.

Alice berättade att det finns ungdomar som inte tycker om att bli störda när de är mitt uppe i en aktivitet för att gå på stormöten men att det är viktigt att så många som möjligt blir delaktiga i beslut som rör dem. Alice menar att det är viktigt att ungdomarna själva ska bestämma och vara delaktiga i vad fritidsgården ska lägga sina resurser på. Samtliga fritidsgårdar i vår undersökning uppger att de försöker få ungdomarna att vara med och

påverka och planera aktiviteter stora som små. Genom att motivera ungdomar till att vara med på möten där beslut ska tas om deras fritid försöker fritidsgårdarna ge ungdomar makt till förändring. När ungdomar inte kommer försöker personalen minska hinder på vägen så att ungdomar kan få makt över vad som händer på fritidsgården och det är vad empowerment syftar till, att minska personliga och sociala hinder som är i vägen för att få makt att påverka sitt liv (Payne, 2013, s.373).

När ungdomarna kommer med önskemål vill de att det ska gå fort och personalen upplever att ungdomarna inte har tid att vänta vilket upplevs som ett problem. Det kan vara att ungdomarna vill ordna en fest på fritidsgården under kommande helg men det finns ingen personal som jobbar och det är svårt att ändra på personalens schema med kort varsel. Men det kan även vara att ungdomars förslag på inköp tar för lång tid och intresset har hunnit svalna. Alice berättar att ungdomar ibland har bråttom med förslagen de kommer med:

ungdomar vill ju ha dom här grejerna imorgon helst och det funkar ju inte riktigt så utan då tar det kanske ett halvt år eller någonting ja men det har dom tröttnat för länge sen då tycker dom inte det är roligt (Alice).

Även Erik upplever att hans ungdomar tröttnar på att det tar lång tid mellan förslag och tills det faktiskt händer något och berättar:

problemet med att jobba med ungdomar är att när ungdomar önskar något så måste det hända snabbare, beslutsprocessen tar alldeles för lång tid och då känner de att även om saker händer så händer det för långsamt i deras värld och då tappar de intresse och känner att politiker eller tjänstemän, dom som arbetar i kommunen att de inte lyssnar riktigt (Erik).

För att säkerställa att ungdomarna känner att de kan vara med och påverka har fritidsgård Gul och Blå genomfört en brukarenkät där ungdomar fått svara på om de upplever att de kan påverka beslut som rör fritidsgården. Ungdomarnas svar visade på att de känner att de kan vara med och bestämma samt att fritidsgårdarna Gul och Blå erbjuder dem en trygg plats. Informanterna på samtliga fritidsgårdar uppger att deras ungdomar tycker det tar för lång tid mellan förslag och beslut och även om ungdomar via brukarenkäten uppger att de kan vara med och bestämma så upplever de även en maktlöshet då tiden mellan förslag och beslut är för långa. Att ungdomar med asylbakgrund känner maktlöshet både under sin flykt och under asylprocessen visade MUCF kartläggning (2016, s.47) och att det är viktigt att det finns förutsättningar för delaktighet och möjligheter till inflytande är då särskilt viktigt.

Ledarna för fotbollsklubbarna upplever att de lyssnar och tar till sig vad ungdomarna säger och försöker anpassa verksamheten till ungdomarnas önskemål. Björn anser att "hans"

ungdomar har stort inflytande över klubben och även tar stort ansvar i skötsel av anläggningen för att det är värdefullt och något ungdomarna är rädda om och säger:

Men jag tror att man måste ha någonting som de inser att det här vill vi inte bli av med. Det här vill vi ska finnas! då gör man det där lilla extra, för att det ska finnas. Och det är det vi eller jag glider på, att dom är så intresserade, det är det jag utnyttjar utan att dom märker det, att lära dom såna saker (Björn).

Då björn tidigare arbetat på ett HVB-hem tycker han sig se att det är lättare att få ungdomarna att sköta skötseln av anläggningen än sina boenden om han tror att det till stor del beror på att ungdomarna värdesätter fotbollsklubben och dess anläggning. När Björn berättar om att ungdomar känner att de har något som är värdefullt för dem blir det lättare att vårda och ta hand om klubben. Ungdomarna känner sammanhang där de kan använda sin makt och påverka beslut som rör dem vilket kan härledas till empowerment där individen använder sin makt för att påverka sitt liv och de beslut som påverkar dem (Payne, 2013, s.373).

Marcus menar att ungdomarna självklart kan komma med idéer och att en del tankar är genomförbara. Han säger att det under träning är svårare att påverka då tränarna och klubben har fasta tankar kring hur träning och matcher ska genomföras men att de ändå tar till sig tankar och idéer.

Mohammeds lag spelar inte i ett seriesystem och ungdomar har uttryckt önskan om att spela fler matcher och den önskan försöker Bollens IF möta genom att spela cuper. Mohammed menar att det finns flera faktorer som försvårar att laget skulle spela i serie och är imponerad av integrationsprojekt inom fotbollen som klarar av det:

men där är jag ju djupt imponerad av dom att dom faktiskt har gått från det här träning till att faktiskt göra det till ett fotbollslag. Administrationen kring en sån sak är ju enorm både när det gäller en sån sak som vem som ska köra till bortamatcher och hur många av de här har körkort? Hur många är ens 18 liksom? Och där måste jag säga att de har gjort ett fantastiskt arbete och där är nog inte Bollens IF än tyvärr (Mohammed).

Men trots att ungdomarna inte spelar i serie så tror Mohammed att ungdomarna är nöjda med den aktivitet som klubben stod för under året. Ungdomarna uttrycker att de vill spela fler matcher och enligt Mohammed ska de försöka göra det i år. Men det finns risk med att ungdomar inte känner att de har makt att påverka sin fritid i den utsträckning de vill. Ungdomar som kommit till Sverige som ensamkommande är i en annan situation än ungdomar som vuxit upp i Sverige som har haft möjligheten att gå med i lag som spelar matcher i seriesystem. Civilsamhället har här ett ansvar för att alla ungdomar ska få

möjligheten att delta på samma villkor. Adman och Strömblad (2009, s.57) skriver att man inte behöver vara pessimistiskt lagd för att misstänka att det finns diskriminerande situationer i föreningslivet, vilket det kan tänkas att dessa ungdomar blir när de vill men inte får spela mer matcher. Samtidigt är det problematiskt då Mohammeds klubb faktiskt gör en skillnad för ungdomarna som annars inte hade haft en klubb att gå till men det civila samhället borde göra mer.

5.1.2 Rättigheter och skyldigheter i verksamheter

Fritidsgårdar och fotbollsklubbar ska vara till för alla som vill delta. För att det ska bli en plats där alla känner sig välkomna har verksamheterna regler som ska medverka till att fritidsgården och fotbollsklubben blir en plats där ungdomarna kan känna sig trygga och trivas.

Fritidsgårdarna är till för alla ungdomar och för att alla ska känna sig trygga och kunna trivas behöver fritidsgårdarna regler. Fritidsledaren Erik berättar att han brukar kalla fritidsgård Blå för en liten fristad där alla ska kunna umgås och göra saker ihop men för att detta ska fungera menar han att det behövs regler och att alla visar hänsyn och respekt till varandra. Kuusela menar att om det finns mötesplatser för ungdomar att träffas på och även träffa trygga vuxna som ser dem och bekräftar dem så har samhället kommit en bit på väg (Kuusela, 2013, s.166). Alice på fritidsgård Grön berättar att det har varit oroligt på en av fritidsgårdarna i kommunen och att lösningen på problemet blev att vakter sattes in för få det lugnare. Utifrån Forkby et al (2008, s.68-72) kan detta ses som en del i det socialiserande perspektivet där ungdomar behöver fostras för att passa in i det sociala sammanhanget. Ett annat problem som Alice tar upp är att äldre ungdomarna står utanför fritidsgården och röker vilket medför att yngre ungdomar inte vågar gå in. Fritidsledarna behöver vara tydliga med vilka regler som finns för att alla ska trivas på fritidsgården och för att ungdomar ska lära sig de koder som finns i samhället. Madsen beskriver integration genom social differentiering vilket gör att människor måste lära sig och ta till sig olika koder som gäller just i den situationen (Madsen, 2006, s.137). I detta fall är koden att ungdomarna lär sig de regler som fritidsgården har för att alla ska trivas.

När ungdomarna kommer till fritidsgårdarna så ska de känna sig trygga och känna till de regler som finns och kunna följa dem. Erik berättar att de har haft en högre andel tjejer som är på fritidsgården än tidigare och menar att det beror på att miljön är trygg där alla kan känna sig välkomna. Vidare berättar Erik att de har som policy att när det kommer någon eller några

nya besökare så lägger de extra energi på att lära känna personen eller personerna för att skapa relationer som kan förebygga otrygghet. Empowerment, som både Payne (2013) och Askheim och Starrin (2007) diskuterar, handlar om att stärka, ge makt och kraft till den enskilda människan så att personen kan vara stark och ta beslut som rör dem och det kan även förbygga otrygghet.

Erik på fritidsgård Blå upplever sig som ”en närvarande vuxen” som kan sätta gränser men ändå vara med på olika aktiviteter på samma villkor som ungdomarna. Han menar att lyssna och vara närvarande är en viktig aspekt för att få bra kontakt med ungdomarna som är på fritidsgården.

Fotbollsklubbarna har alla tydliga regler som ungdomarna ska förhålla sig till när de tränar eller spelar matcher. Ett av de återkommande kraven på ungdomarna från klubbarna var att komma i tid. Enligt Svedberg och Trägårdh (2008) så har civilsamhället haft en betydande roll för de sociala insatserna i samhället. Att en tränare får uppfostra ungdomar till att komma i tid till träningen kan vara en del. Mohammed berättar, att fotbollsklubben har som krav att alla kommer i tid och rättar sig efter de regler de har.

Ungdomarna med asylbakgrund möter motstånd och fördomar på planen och även om Björn menar att det har blivit bättre under de senaste åren så finns det kvar fördomar. Björn tror att hans ungdomar har extra ögon på sig och måste sköta sig bättre än svenska ungdomar:

Vi har ganska tydliga regler hur vi ska uppföra oss, hur vi ska vara, det tappar man lite ibland när ryggmärgen tar över och man gör den handlingen som man spontant kanske har gjort tidigare. Det är ett, det är det enda hotet vi har egentligen att det kan stå någon som, kan stå och tycka det här är för jäkligt eller men för mig personligen tror jag ändå att är man inte beredd på det då kan man inte driva ett sånt här projekt för det är det som man vill skapa någonting bättre än det som är från början, sen är det ju en jättelång process för det som man gör rent spontant det plockar man inte bara bort så får man göra en operation och det gör vi ju inte. Och det är väl det hotet för att, det då kan, det.. när något sånt händer, det är inga allvarliga saker men det räcker för när någon höjer rösten eller står och tjafsar har vi tryck både utifrån att folk ser det och man väldigt är det på fel ställe kan det vara till och med att polis kan komma även om det inte är så farligt (Björn).

Björn berättade vidare om en incident under en match när en domare gav uttryck för fördomar och hur svårt det var att tackla både för honom och för ungdomen:

Sen är det integration tycker jag, som i sista matchen där vi har en domare som, han är av en annan syn än vad jag är och.. det är svårt det där... jag försökte prata med killen att man får bara acceptera det där man kan inte göra någonting mot det och det roliga är att många kommer och säger det här kan vi inte göra någonting åt, hur jäkligt det än är men det upplevde vi i

söndags och det när jag pratade med dom att ni måste vänja er vid att det är såhär och den enda vägen för er är att vara schysst mot den här personen och dom förstår det men det är svårt att vara det, jag var själv.. så man ahh men jag säger till dom om jag skulle göra det jag känner inne i min kropp.. Hur skulle det se ut? Det skulle ju bli total katastrof då kan vi se slutet på hela vårt projekt (Björn).

Med citaten ovan menar Björn att ungdomar med asylbakgrund får ta ett mycket stort ansvar och måste vara ”bättre” än andra för att passa in. När tränare accepterar och förmedlar till unga nyanländ att det är okey att människor kränker och uttalar sig rasistiskt kan medföra att utanförskapet stärks. Kuusela (2013, s.166ff) skriver att det behövs mötesplatser, där ungdomar kan träffas och där det finns engagerade vuxna som ser dem, för att motverka utanförskap. När först en vuxen, domare, betar sig fördomsfullt och när tränaren förmedlar att det är inget vi kan göra åt det beteendet så är det inte en mötesplats där utanförskap motverkas troligen befäst känslan av utanförskap istället.

I regeringens proposition 2004/5:2, s.42. står att Idrottsföreningar kan utgöra en positiv vardaglig mötesplats för många ungdomar, både flickor och pojkar, med skiftande bakgrund. Arbeta för jämlikhet, etisk och kulturell mångfald samt bredda rekrytering inom idrottsrörelsen skall därför stödjas. Om detta är ett av regeringens mål så har civilsamhället mycket att arbeta med för varför ska ungdomar med asylbakgrund behöva vara ”bättre” än andra ungdomar för att passa in i samhället.

5.2 Möjligheter och svårigheter i relation till integration

Sommartid har ungdomar möjlighet att åka med fritidsgård Blå till en ö och prova på aktiviteter som kanotpaddling och flottförd. Kommunen ordnar med bussar så att alla kan ta sig dit gratis det som ungdomar behöver ta med sig är något att äta och dricka. Här kan vi koppla verksamhetens sommaraktivitet till integration via rättigheter (Madsen, 2006, s.136–140) där det är staten ska se till att människor integreras. Ungdomar ska ha rätt att vara med på fritidsgårdarnas aktiviteter och det är fritidsgårdarnas uppgift att upplysa om vad som händer men då informanter säger att det kan vara svårt att nå ut med information till ungdomar så det finns språkförbristningar är det inte säkert att alla får informationen. Samtliga ledare, i vår studie, upplever att det är svårt att få ut information till ungdomar och Eva berättar:

Det är väl egentligen det där, liksom information vi skulle behöva informera på så många olika språk och vi skulle behöva ha några här som också har språket (Eva).

Ungdomar riskerar att bli utestängda från aktiviteter och således marginaliserade när informationen inte når fram (Madsen, 2006, s.136–140). Även i MUCF kartläggning (2016, s.44) framkom det att ungdomar med asylbakgrund ansåg att informationen var bristfällig.

Eva på fritidsgård Gul berättar att ungdomar har möjlighet att få lära sig spela instrument, sjunga, dansa samt att de har en ateljé där ungdomarna kan lära sig måla. ”Vår tanke med huset då att det ska vara det här med att vi ska kunna hjälpa till att coacha vidare i det som har med musik och skapande att göra” (Eva).

Alice på fritidsgård Grön berättade om ett projekt som kallades ”Do it yourself” där ungdomar fick ansvaret för att genomföra ett eget förslag. Det ungdomarna gjorde då var att köpa en begagnad cykel som de renoverade och fixade, Alice berättade:

den är så fin dom har pimpat som är fritidsgårdens cykel som man får komma och låna när man ska sticka hem och kaka och så hoppar man på den här cykeln och skriver sitt namn och så kommer man tillbaka med cykeln också det är allas cykel (Alice).

Vidare berättade Alice att ”Do it yourself” syftar till att ge ungdomar ansvar för sina aktiviteter och utveckla sina förmågor snarare än att vuxna ska bestämma hur det ska vara:

det är inte vi som ska servera på silverfat, vad som finns för aktiviteter på något sett. Utan gör vad ni vill ”do it yourself” så finns vi med i bakgrunden och stötter upp (Alice).

Att Alice motiverar sina ungdomar att göra saker själva gör att ungdomarna lär sig att de kan själva utan vuxnas hjälp, men att vuxna finns om det skulle behövas. Att se till att förutsättningar finns för att ungdomarna ska få utlopp för sin kreativitet kan ses utifrån begreppet empowerment. Genom att få makt och styrka kan individen få bättre självförtroende, mer kunskap och färdigheter som möjliggör förändringar. Askheim (2007, s.29) skriver att människan ses som aktiv och handlande individ som vill sitt bästa om förutsättningar finns. Personalen finns som stöd i bakgrunden för att ge förutsättningar till att ungdomarna aktivt ska handla fritt utefter sitt eget bästa.

Erik uppger att han ser svårigheter med att ungdomar hamnar i utanförskap och använder droger. Han berättar vidare att de har ett nära samarbete med socialförvaltningen, skola, polisen där de försöker samarbeta för ungdomens bästa men att sekretessen mellan verksamheterna kan bli problematiskt men att det är ett bra utbyte mellan dem.

Alice på fritidsgård Grön ser problem med att äldre ungdomarna står utanför fritidsgården och röker vilket medför att de yngre inte vågar komma. Hon säger även att det har florerat rykten

om att ungdomar röker marijuana och bär kniv vilket skapat en otrygg plats både för ungdomar och för personal. Dessa rykten har lett till att personalen kommer ha en dag där de ska diskutera säkerheten på fritidsgårdarna. Samtidigt som dessa rykten gör att fritidsgården känns mindre trygg och säker anser Alice att hon känner sig säker i sin roll som fritidsledare. När rykten om att ungdomar med asylbakgrund är farliga riskerar de att bli marginaliserade och utestängda från fritidsgårdarna (Madsen, 2006. s.136–140). Vidare kan det bli svårt för ungdomarna med asylbakgrunder att känna sig välkomna i fritidsgårdarna när rykten om att de brukar narkotika och bär vapen.

De fotbollsklubbar som har intervjuats har alla tankesättet att alla ska få vara med oavsett vilken nivå spelaren är på. När Marcus berättade hur de når ut till ungdomar sa han:

Gården där det finns en samlingsplats för ungdomar i Byholm där redan många kommer till från början och sen så har vi ju även varit ute på dom olika HVB-hemmen och i Byholm och pratat om möjligheten att kunna spela fotboll hos oss för det är ju ett alternativ som inte varit så lätt för dom att hitta innan och sen så erbjuder vi även möjligheten att hos oss får alla möjligheten att spela fotboll det handlar inte alltid om vem som är bäst och vem som är sämst här handlar det mer om dom som kämpar mest dom som vill och dom som har respekt för motståndaren och tränaren och allt sånt (Marcus).

Fotbollsklubbarna tänker att alla ska vara oavsett vilken nivå spelaren befinner sig på vilket är i linje med Riksidrottsförbundet värdegrund (2009, s.12). När ungdomen sedan har kommit en bit så finns ledare som kan stöta ungdomen vidare till andra klubbar.

Det som skiljer klubbarna åt är att medan två av klubbarna aktivt spelar i serie så gör Mohammeds lag inte det. Däremot så finns möjligheten att när ungdomar lärt sig grunderna i lagspelet går de till andra lag som Bollens IF förmedlar. Mohammed berättar att klubben:

Men vi hjälper er ju vidare till andra klubbar och då har vi ju ringt till exempel Bokby IF och frågat om de här killarna får komma dit och träna och de har de ju fått göra. Så vi motiverar dem ju att stanna kvar men det är kanske inte just Bollens IF som så (Mohammed).

När ungdomar känner sig redo eller vill prova på att spela för andra klubbar försöker alla fotbollsklubbar som vi intervjuat hjälpa ungdomarna att gå vidare. Mohammed ser sitt projekt som en början på integration där ungdomar först lär sig lagspelet och hur en träning är uppbyggt för att sedan slussas ut till andra klubbar där han menar att integrationen börjas på riktigt.

Vidare har föreningen Mohammed är involverade planer på att ge ungdomarna en domarutbildning. ”tanken att dom ska involveras i vårt föreningsliv vi tänker domarutbildning

så man kan döma barn och ungdomar det är ett steg vi vill gå i år då” (Mohammed). Domarutbildningen är tänkt att ge ungdomarna som är intresserade en väg in i föreningslivet och en del av Bollens IF integrationsprojekt. Utbildningen har inte påbörjats än men tanken är att det ska ske detta år. Kassman (2008, s.113) skriver att ungdomar som är med i föreningsliv har betydande större möjligheter att utvecklas positivt än ungdomar som inte gör engagerar sig. Civilsamhället medverkar även här till att ungdomar integreras via socialt nätverk där individen kan ha större möjligheter att hantera svåra situationer (Madsen, 2006, s.136–140).

Samtliga ledare verksamma inom fotbollsklubbar var relativt eniga om att det finns svårigheter för ungdomar med asylbakgrund att få plats i ”vanliga” fotbollsklubbar. De ungdomar som är kunniga och duktiga inom idrott blir välkomna medan de som inte har erfarenhet eller är naturbegåvningar har svårt att ta plats i ”vanliga” lag menar Björn. Även Marcus ser svårigheter för ungdomar med asylbakgrund att komma till en traditionell fotbollsklubb:

det är ju svårt för många ungdomar att komma in i fotbollen i sån sen ålder de flesta kommer nu när de är mellan 14 och 18 år och idag har ju de flesta spelat fotboll sedan de är 6 år i ett lag eller 7. Och när de börjar i 14–15 årsåldern så är det svårt för de ligger så pass långt efter i sin utveckling så det är mycket att vi behöver börja från början med där (Marcus).

Där traditionella fotbollsklubbar inte kan eller vill ta emot ungdomar med begränsad erfarenhet att lagidrott har nya fotbollsklubbar startats där ungdomar med asylbakgrund får plats. Björn berättade om hur det kom sig att han blev involverad fotbollsklubben:

sen fick jag en fråga om jag var intresserad av att starta upp ett fotbollprojekt för ungdomar för man ansåg att så många var intresserade utav det och jag upplevde att det var väldigt svårt för dom att komma ut till klubbarna, några stycken klarade det kanske bra men flertalet var ju inte helt välkomna (Björn).

Erfarenheten att ungdomarna med asylbakgrund har svårt att få plats i traditionella klubbar delades av de andra informanterna i fotbollsklubbarna. Men även ”vanliga” gamla fotbollsklubbar har startat fotbollslag som har inriktat sig på unga asylsökanden. Mohammed berättar om ett integrationsprojekt som han är involverad i:

sen är jag som sagt även med i det här integrationsprojektet som man kallar det som heter [...] då och om man ska kort presentera det så handlar det väl egentligen om att vi gick ut till de asylsökande i kommunen då de hade för lite aktiviteter efter skolan så att direkt efter skolan två gånger i veckan så kommer de här ungdomarna till oss spelar lite fotboll med ledare från vårt seniorlag som i Bollens IF då och ja de ska efterlikna en riktig träning så att säga där de får ombyte, vi byter kläder, vi har samlat ihop skor så de får ta del av det också (Mohammed).

Laget Mohammed är involverad i är ett etablerat lag med lång tradition av ungdomsverksamhet, men klubben ansåg att de behövde starta ett lag som var riktad till just ensamkommande ungdomar för det var en grupp som de annars trodde skulle missas.

Samtliga av våra informanter har sett att det finns ett uppdämt behov för ensamkommande ungdomar att få spela i ett fotbollslag då ungdomarna inte var välkomna i etablerade lag. Riksidrottsförbundets värdegrund ”Alla som vill ska kunna vara med utifrån sin förutsättning” verkar inte civilsamhället kunna leva upp till. Adman och Strömblad (2009, s.57) menar att man inte behöver vara pessimistiskt sinnad för att misstänka att det finns diskriminerande situationer i föreningslivet och det verkar ungdomarna som spelar och tränar i de lag vi intresserat oss för har blivit utsatta för. Samtidigt har de ledare för lagen vi intervjuat tagit ansvar och bjudit in ungdomar som annars inte skulle få plats i etablerade lag, vilket visar på att civilsamhället, åtminstone visa, tar ansvar. Utifrån ett integrationsperspektiv (Madsen, 2006, s.136–144) kan det bli problematiskt när lag skapas för en grupp, ensamkommande ungdomar, för att de inte får plats eller är välkomna i etablerade lag. Det kan bli ett invandrarlag och ett vanligt lag som inte möts och där grupper marginaliseras och där grupper med ”vi” och ”dem” skapas.

5.2.1 Samverkan

Samtliga fritidsledare som intervjuats ser positivt på samarbetet som finns mellan de kommunala fritidsgårdarna. Erik berättar om hur de samarbetar mellan olika fritidsgårdar i den kommun han är verksam i:

vi kan gå in och jobba på vilken fritidsgård som helst eller ungdomshuset utan några problem vi känner varandra och vi har jobbat ihop länge (Erik).

Vidare berättar Erik att fritidsgårdarna jobbar tillsammans när de planerar större aktiviteter och att det då är bra om de känner både personal och ungdomar som är på de andra fritidsgårdarna. Erik menar även att ungdomar som är flerspråkiga ofta är en hjälp för att få andra ungdomar till fritidsgården. Unga nyanlända som bor på kommunens HVB-hem får bland annat information om fritidsgården genom vänner som är flerspråkiga och som, enligt Erik, fungerar som ambassadörer för fritidsgården. Eva berättar att de har ett nära samarbete med skolan för att få unga nyanlända att komma till hennes fritidsgård:

vi har haft väldigt mycket ensamkommande här dels så har vi haft studiebesök från skolan, vi alltså ett samarbete med dom, dom har fått komma hit på studiebesök och sett lokalerna så dom har varit i många omgångar (Eva).

Eva fortsätter senare och berättar att de även har regelbundna besök av HVB-hemmen i kommunen för att få unga nyanlända att komma till fritidsgården. Enligt den kartläggning som MUCF gjorde var det få unga nyanlända som hade kännedom om den öppna fritidsverksamheten och då att informationen var bristfällig. Att fritidsgårdarna tar hjälp av skola och HVB-hemmen för få ut information om fritidsgårdar kan vara ett sätt att minska den bristfälliga information som unga nyanlända får till sig.

Fritidsgård Blå har ett samarbete med olika föreningar som de har i sitt närområde, de blir inbjudna att visa upp sina aktiviteter för ungdomarna för att eventuellt kunna inbjuda in dem till sin förening. För att ungdomarna ska få prova på aktiviteter bjuds olika föreningar in till fritidsgården:

Vi har rörelserummet som först och främst används till pingis men sen har vi haft föreningsliv som kommit dit, allt ifrån Judo till linedance därinne det är inte alltid vi har det men jämna mellanrum så försöker vi få in föreningslivet i det (Erik).

Madsen (2006) beskriver Lorentzens fyra olika förståelser om integration den ena handlar om att integreras med hjälp av sociala nätverk. Om ungdomarna får kontakt med andra verksamheter har de större möjlighet att hitta det som passar individen. Kuusela (2013) skriver att om det finns lokala insatser som ger ungdomarna kreativa aktiviteter att göra så kan det motverka utanförskap.

Fotbollsföreningarna som intervjuats har alla samarbetat med kommunen de är verksamma i men på olika sätt. Där till exempel Björn har en anställning i kommunen för att driva verksamheten, Mohammed är anställd av Fotbollsklubben och Marcus gör detta ideellt. Både Björn och Marcus klubbar använder sig av personal på HVB-hemmen när de har bortamatcher och behöver hjälp med transporter. Marcus berättar att samarbetet med HVB-hemmen ger ungdomarna en möjlighet att spela i serie, då det utan hjälp med fordon hade varit svårt för ungdomarna att ta sig till bortamatcher:

bilar och sånt får vi via HVB-hemmen där är det oftast att vi får en 2–3 bilar till varje match då följer en ledare med från HVB-hemmen som då kör med dom och även kommer och kollar för det är ju oftast så att dom från dom här olika hemmen vill komma och kolla på matcherna det är ju ofta våra supportrar och deras kompisar som vill se vad som händer (Marcus)

Att ta hjälp av HVB-hemmen kan ge unga nyanlända som inte tillgång till bil eller körkort en möjlighet att spela fotboll på andra orter än hemmaorten. Marcus tror även att det är en vinst

för ungdomarna i laget att deras vänner kommer och supportar dem, men att det även kan väcka intresse att börja med fotboll för de som kommer och kollar på.

Både genom HVB-hemmen och genom fritidsgårdar har ungdomar hittat till klubben, men framförallt så har deras spelare varit det som dragit till sig ungdomar som är intresserade att spela. Att använda sig av empowerment när man värvar nya deltagare till sin verksamhet ger en styrka för ungdomarna när det senare i livet ska vara en del av samhället (Moula & Lindqvist, 2009, s.135). Tengqvist (2007, s.76) pratar om att det gäller för personer att hitta sina egna vägar och ta små steg framåt men också att ta hjälp av andra för att få uppmuntran att gå vidare.

Mohammeds lag spelar inte seriematcher och har inte behovet av fordon till och från matcher. Däremot anser han att stödet från kommunen är mycket bra och delvis tror han att det beror på att kommunen var drivande i att starta upp laget i Mohammeds klubb:

Ja den är mycket bra, både från politikerna och från boenden dom som jobbar med i ja dom som jobbar mot de här ungdomarna socialen och boendestödet, handledare och såhär. Så där måste jag säga att den har varit god ända från start. Och till viss del kanske den har med att göra med att vi fick frågan från det håller så det har funnits en stöttning från start så att säga, det har varit jättebra (Mohammed).

Mohammed berättar vidare att de har gjort ett medvetet val att inte ta hjälp boenden mer än att få ut informationen för att inte blanda ihop vad boenden ska göra och vad fotbollsklubben ska stå för. Att skilja på vem som ska göra vad kan vara positivt men det kan även försvåra då till exempel de ensamkommande ungdomarna inte har föräldrar som kan sköta skjuts och dylikt.

Samverkan mellan olika klubbar är vanligt förekommande bland klubbarna som vi intervjuat. Dels beror det på att klubbarna ofta är ett första steg för ungdomarna in i föreningslivet och dels beror det på att ungdomar som känner sig redo att gå vidare och prova att spela i andra klubbar. Mohammed berättade:

Men vi hjälper er ju vidare till andra klubbar och då har vi ju ringt till exempel Bokby IF och frågat om de här killarna får komma dit och träna och de har de ju fått göra (Mohammed).

De fotbollsklubbar vi har intervjuat uppger samtliga att de är hjälper ungdomen att gå vidare till andra klubbar som de har kontakt med. Björn berättar om hur hans samarbete med en fotbollsklubb leder till ett utbyte mellan lagen där "hans" ungdomar får chansen att spela i ett annat lag och det laget får potentiella nya spelare till laget:

Så vi har två killar ikväll som ska vara med härinne och vara med och spela och det tycker jag är helt perfekt (Björn).

Att unga nyanlända går vidare till andra lag menar ledarna för fotbollsklubbarna är viktigt för integrationen. Kuusela (2013, s.166ff) skriver att ett sätt motverka utanförskap är att stärka ungdomens egna resurser och ökad deras delaktighet i verksamheter där det finns engagerade vuxna vilket detta är ett exempel på.

Gårdsby FF har flera lag på olika nivåer och när ungdomarna och tränare känner att de är redo att gå upp en nivå finns den möjligheten inom klubben:

Idag har vi ju ett U-lag då och ett C-lag där U-laget är klubbens B-lag som var från förra året där vi gått över från att det var så pass många ensamkommande hos oss så har vi ett lag för de som kommit lite längre i sin utveckling och vill verkligen satsa på fotbollen och sen har vi det c-laget då som jag just nu tränar och då handlar det om att dom kommer in och det är från början och då är det nivån är lägre och men där får alla chansen alla som vill får spela (Björn)

Då klubben de sista åren har haft en stor tillväxt har de utökat sina lag så att alla som vill ska få chansen att få vara med och spela. Kassman (2008) skriver att staten har en vilja att ungdomar ska engagera sig i föreningslivet för att staten har en bild av att ungdomar som engagerar sig har en större och mer positiv framtid att se fram emot. Civilsamhället tar ett stort ansvar i detta fall då det rör sig om att motiverar ungdomarna till att vara med i en gemenskap och att fostras in i samhället.

6 Diskussion

Med utgångspunkt i studiens syfte, *att undersöka möjligheter för ensamkommande barn att integreras och delta i samhället genom fritidsaktiviteter. Detta genomförs med att analysera hur ledare inom fritidsverksamheter och fotbollsklubbar ser på sin funktion som integrationsredskap för ensamkommande ungdomar*, kommer vi i detta kapitel att presentera och diskutera de resultat som vi i tidigare kapitel redovisat samt besvara våra frågeställningar. Avslutningsvis kommer förslag till vidare forskning inom fritidssysselsättning och integration.

Under arbetet med denna studie har vi märkt att verksamheterna vi studerat har olika förutsättningar och olika infallsvinklar på hur de arbetar med integration. Samtliga informanter anser att integration handlar om att människor ska mötas och att alla ska vara välkomna oavsett bakgrund.

Gemenskap är något som fritidsgårdarna har lyft upp som en viktig förutsättning för att integrationen ska bli bra där alla ska ha samma förutsättningar. En av informanterna lyfte problem med att få ut information så att alla kan förstå, om ungdomar inte har språk- eller läskunskaper på det språk som information delas ut på kan detta leda till marginalisering och utanförskap. När informationen främst är på svenska eller engelska kan det tänkas att många ensamkommande ungdomar inte får samma information som andra ungdomar som har språket. Här skulle verksamheter kunna använda de ungdomar som finns i verksamheten för att tolka och hjälpa till att få ut information på andra språk.

Även fotbollsklubbarna ser att gemenskapen som kommer av att vara medlem i föreningslivet är integrerande. Medverkan i klubbarna är frivillig och det finns ett gemensamt intresse för idrotten hos ungdomarna. Ledarna är medvetna om att det finns problem med integration i föreningslivet då många ungdomar med asylbakgrund inte får plats i etablerade lag men menar att ungdomar som börjar hos dem kan när de lärt sig spelet och sociala regler gå vidare till andra etablerade lag. En av tränarna menar att det viktigaste målet med hans lag inte är att vinna matcher utan att ungdomarna integreras i samhället men att då ungdomar tycker fotboll är roligt blir det lättare. Gemenskapen som ungdomarna har i klubbarna hjälper till att övervinna språkbarriärer då de hjälps åt att översätta och förklara för varandra. Men det är inte bara positivt med föreningslivet, när ungdomar inte får börja i etablerade lag kan de leda

till utanförskap och marginalisering från samhället och en av tränarna berättade att när ungdomar inte får vara med i lag leder det snarare till segregation än integration.

Samtliga fritidsgårdar vill att ungdomar ska vara med och bestämma över vad som ska hända. För att ge ungdomarna möjlighet till att vara med och säga vad de vill har fritidsgårdarna haft olika möten med blandat resultat. På gårdsråden samlas personal och ungdomar för att prata om vad som ska hända men informanterna uppger att det varit svårt att få ihop ungdomar till dessa. Då informanterna säger att de vill att ungdomar ska vara med och säga till har en del istället haft spontanmöten för att få med ungdomar vilket har fungerat bättre. När personalen har sett att det finns hinder på vägen har de försökt arbeta bort dessa genom att ha spontanmöten för att ge ungdomar makt över sin fritid vilket begreppet empowerment handlar om. Informanterna säger att ungdomar ofta vill att tiden mellan förslag och beslut inte ska vara så lång då de hinner tröttna. När ungdomarna känner att de inte får sin vilja hörd kan de känna sig maktlösa.

Fotbollsklubbarna säger att de försöker ta till sig ungdomars förslag men att det inte alltid är förenligt med klubbens tankar kring spelet. En av ledarna uppgav att de hade fått önskemål från ungdomarna att spela mer matcher men att det var svårt för att de krävs så mycket resurser. Civilsamhället har här ansvar att inte skilja på ungdomar utan att ge alla samma förutsättningar. Men trots att ungdomarna inte fick spela matcher i den uträkning som de vill trodde hen att ungdomarna var nöjda med det som erbjöds.

Fritidsgårdarna jobbar för att alla ska trivas och känna sig välkomna och för att det ska fungera har de regler som ungdomar ska följa. I en av fritidsverksamheterna har det varit oroligt och för att lösa detta har vakter satts in. Motivet för att vakter har satts in är att få det lugnare men då den fritidsverksamheten har en stor andel ensamkommande kan det tänkas att ungdomarna istället blir marginaliserade, hade vakter satts in om det varit en stor andel svenskfödda är en fråga som osökt kommer.

Fotbollsklubbarna har även de regler och förhållningsätt som ungdomar ska förhålla sig till. En av reglerna som klubbarna har är att komma i tid vilket kan ses utifrån civilsamhällets roll som fostrande. Det är även viktigt att alla i klubben visar varandra respekt och inte bara i laget utan även mot domare och andra tränare. Att civilsamhället är fostrande ska inte bara ske mot nyanlända utan också mot alla i ett samhälle. En av tränare berättade att de under en match möte en domare som uttryckte sig fördomsfullt mot hans ungdomar, att en vuxen människa

inte har lärt sig bättre är ett misslyckande från det civila samhället. När ledaren sedan pratade med ungdomarna om incidenten tyckte han att det är inget vi kan göra, det är bara att acceptera. Denna ståndpunkt att acceptera fördomar kan befästa rådande fördomar och förstärka utanförskapet hos ungdomar med asylbakgrund.

På fritidsgårdarna kan ungdomar få möjligheter att prova på olika saker det kan vara allt från att medverka i ett band, lära sig måla, spela biljard eller som en kommun erbjöd att åka till en ö under sommarlovet. Informanterna uppgav att det kan vara problem med att få information till alla ungdomar och då var det främst språket som uppleves som ett hinder. Ungdomar som inte får information som de kan förstå kan hamna utanför gemenskapen som fritidsgårdarna vill ge. Att fritidsgården jobbar med att stärka ungdomar att bli kreativa genom att spela instrument, måla eller som en gård gjorde var att ungdomarna fick själva en summa pengar som de kunde förfoga över och fixande en cykel kan vara ett sätt att arbeta med att ge ungdomar makt över sin fritid.

Fotbollsklubbarna som vi intervjuat säger att de vill att alla som vill ska vara med vilket stämmer överens med riksidsrottsförbundet värdegrund. Ungdomar som är med i lagen får hjälp om de vill gå vidare till andra klubbar uppger informanterna. Att ungdomar är med i föreningslivet gynnar dem genom att de fostras av civilsamhället och utvecklade mer positivt än ungdomar som inte är med (Kassman, 2008, s.113). En av klubbarna har tänkt att ge ungdomar möjligheten till en domarutbildning som kan ses som att civilsamhället fostrar och ger ungdomar ett socialt kapital.

Fritidsgårdarna uppgav att de ser svårigheter med att ungdomar hamnar i utanförskap och att de jobbar tillsammans med andra myndighet för att förebygga detta. Svårigheter kring att förebygga detta är bland annat att det finns sekretess mellan de olika myndigheterna. En av fritidsverksamheterna uppgav att det förekommit rykten om narkotika samt att ungdomar bar vapen i anslutning till fritidsverksamheten. Rykten om att det förekommer narkotika och vapen har gjort att personal har känt sig otrygga men även att andra ungdomar inte kommer dit. Men det finns även chans att ungdomar med asylbakgrund blir marginaliserade till brottslingar.

Att ungdomar med asylbakgrund har svårt att komma in i etablerade lag var något samtliga av ledarna inom fotbollsklubbarna berättade om. Informanternas lag har sökt ungdomar med asylbakgrund just för att det annars var en grupp som de trodde skulle stå utanför

föreningslivet. Att fotbollsklubbar inte kan ta emot ungdomar som vill vara med måste ses som ett misslyckande för civilsamhället då stora grupper ungdomar riskerar att hamna utanför. De lag som informanterna har varit med att starta eller driva är en viktig del av civilsamhället men här finns det en risk med att det skapas ”invandralag” som ytterligare marginaliserar ungdomar med asylbakgrund.

Informanterna inom fritidsverksamheterna uppger att de ser positivt på det samarbete de har med andra verksamheter både andra fritidsverksamheter men även från föreningslivet. När ungdomar får kunskap om andra verksamheter kan det vara lättare att hitta en fritidssyssla som passar dem bättre och därigenom integreras med andra men även förebygga utanförskap genom att ett aktivt fritidsliv.

Fotbollsklubbarna har nytta av de HVB-hem som finns i närområdet dels när information ska nås ut men även när det är bortamatcher och transporter krävs. Att fotbollsklubbarna har ett bra samarbete med kommunen är något som uppskattas av tränare även gynnar HVB-hem då ungdomar aktiverar sig och integreras genom idrotten. Ett av lagen har medvetet gjort valet att inte blanda in HVB-hem för mycket för att det ska finnas klara skiljande mellan vad klubben ska göra och vad hemmet ska stå för. Klubbarna uppger att de har ett bra samarbete mellan olika klubbar och att det gynnar ungdomar som vill gå vidare.

6.1 Förslag till vidare forskning

Under vårt arbete med denna studie har vi stött på flera frågor som vi känner att vi inte vet svaret på och som vore intressant att studera vidare. Bland fotbollsklubbarna som vi intresserat oss för finns många ungdomar som troligtvis inte kommer att få vara kvar i landet då deras asylskäl inte ses som starka nog att för att få uppehållstillstånd. Hur kommer dessa klubbar se ut om ett par år när flera ungdomar antingen fått lämna landet eller när ungdomar som får stanna blir äldre och inte har möjlighet att fortsätta i föreningslivet? Men det hade även varit intressant att utifrån ungdomar höra vad de anser om sin medverkan i klubbarna och vad de anser att fotbollen kan hjälpa dem med i deras nya land. De etablerade klubbar som väljer att inte ta emot ungdomar i asyl, hur de resonerar och vilket ansvar anser de att de har gentemot samhället är en annan fråga som vore mycket intressant att få svar på. I vår studie har vi enbart fått kontakt med fotbollsklubbar men hur ser andra idrottsföreningar på sin medverkan till integration i samhället?

På fritidsgårdarna som har haft en orolig tid och där de har försökt lösa problemen med att sätta in vakter hade det varit intressant att se en utvärdering på om det blev tryggare eller om det kanske till och med skapar marginaliserade grupper. Då många ungdomar som kommer till Sverige inte har de språkkunskaper som krävs för att ta del av fritidsverksamheternas aktiviteter hade en studie om vad detta kan ha för konsekvenser för ungdomar.

7 Referenser

- Adman, Per & Strömblad, Per (2009) ”Etniska föreningars betydelse för kvinnors och mäns politiska deltagande. I: Bengtsson Bo & Kugelberg Clarissa (red), *Föreningsliv, delaktighet och lokal politik i det mångkulturella samhället*, s. 57–82. Malmö: Egalité
- Alvesson, Mats, & Sköldberg, Kaj. (2017). *Tolkning och reflektion: Vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod* (Tredje upplagan. ed.). Lund: Studentlitteratur
- Askheim, Ole Petter (2007). ”Empowerment – olika infallsvinklar”. I: Askheim, Ole Petter & Starrin, Bengt (red), *Empowerment i teori och praktik*. 1. uppl. s. 18-32. Malmö: Gleerup
- Askheim, Ole Petter & Starrin, Bengt (2007). ”Empowerment – ett modeord?” I: Askheim, Ole Petter & Starrin, Bengt (red), *Empowerment i teori och praktik*. 1. uppl. S. 9-17. Malmö: Gleerup
- Back, Christina & Berterö, Carina (2015) ”Interpretativ fenomenologisk analys”. I Fejes och Thornberg (red), *Handbok i kvalitativ ANALYS*, s. 148–161. Malmö: Liber
- Bryman, Allan (2011) *Samhällsvetenskapliga metoder* Malmö: Liber
- Denscombe, Martyn (2009). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur
- Eriksson-Zetterqvist, Ulla & Ahrne, Göran (2015) ”Intervjuer”. I Ahrne & Svensson (red), *Handbok i kvalitativa metoder*, s. 36-57. Stockholm: Liber
- Forkby, Torbjörn, Johansson, Helena & Liljeholm Hansson, Susanne (2008). *Främjande pedagogik: perspektiv och läroprocesser i ungdomsarbetet*. 1. uppl. Göteborg: FoU i Väst
- Hessle, Marie (2009) *Ensamkommande men inte ensamma: Tioårsuppföljning av ensamkommande asylsökande flyktingbarns livsvillkor och erfarenheter som unga vuxna i Sverige*. Stockholm: Elanders AB
- Holme, Idar Magne & Solvang, Bernt Krohn (1997). *Forskningsmetodik: om kvalitativa och kvantitativa metoder*. 2., [rev. och utök.] uppl. Lund: Studentlitteratur

Johansson Blight, Karin (2006) ”Empowerment i integration och Introduktion - hur är det med makten? *Socialmedicins tidskrift* 2006/3, s. 230-236

Jönson, Håkan (2010) *Sociala problem som perspektiv, en ansats för forskning & socialt arbete*. Malmö: Liber AB

Kassman, Anders (2008) ”Främjande ungdomsverksamhet i civilsamhället, staten och kommunerna”. I: Ungdomsstyrelsen (red), *Konsten att bry sig om – Föreningslivets betydelse för unga, kommunerna och staten*, s.72–117. Stockholm: Erlanders Sverige AB.

Kuusela, Kirsti (2013) ”Det är aldrig försent - vad orsakar och motverkar barns och ungas utanförskap i utsatta bostadsområden”. I Karlsson, Lis Bodil, Kuusela, Kirsti, Rantakeisu & Ulla Svedberg (red), I: *Utsatthet, marginalisering och utanförskap*, s. 151-184. Lund: Studentlitteratur

Madsen, Bent (2006) *Socialpedagogik Integration och inklusion i det moderna samhället*. Köpenhamn: Studentlitteratur.

Moula, Alireza & Lindqvist, Kent (2009) ”Samhällsinriktat förebyggande arbete”. I Moula, Alireza (red.) (2009). *Empowermentorienterat socialt arbete*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Patel, Runa & Davidson, Bo (2011). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. 4., [uppdaterade] uppl. Lund: Studentlitteratur

Payne, Malcolm (2013) *Modern teoribildning i socialt arbete*. Stockholm: Natur & Kultur.

Svedberg, Lars & Trägårdh, Lars (2008) ”Det civila samhället, ungdomarna och välfärden”. I: Ungdomsstyrelsen (red), *Konsten att bry sig om – Föreningslivets betydelse för unga, kommunerna och staten*, s. 8–31. Stockholm: Erlanders Sverige AB.

Tengqvist, Anna (2007). ”Att begränsa eller skapa möjligheter – om centrala förhållningssätt i empowermentarbete” I: Askheim, Ole Petter & Starrin, Bengt (red), *Empowerment i teori och praktik*. 1. uppl. s. 76-89. Malmö: Gleerup

Westerlund, Ingrid (2015) ”Hermeneutik”. I: Fejes, Andreas, & Thornberg, Robert. (red), *Handbok i kvalitativ analys* (2., utök. uppl. ed.). s. 71-89. Stockholm: Liber.

Von Schéele, Eva & Strandberg, Ingemar (2015) *Ensamkommande barns rätt*. Stockholm: Norstedts Juridik AB.

Internetkällor

Doherty, A & Taylor, T (2007). *Sport and physical recreation in the settlement of immigrant youth*. Tillgänglig på internet:

<http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/14927713.2007.9651372?needAccess=true>

[Hämtat 2017-03-09]

Zetterqvist Nelsson, Karin och Hagström, Mirjam (2016) *Nyanlända barn och den svenska mottagningsstrukturen – röster om hösten 2015 och en kunskapsöversikt*. FORTE: Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd. Tillgänglig på internet:

<http://forte.se/app/uploads/2016/06/nyanlanda-barn-och-den-svenska-mottagningsstrukturen.pdf> [Hämtat 2017-10-05]

FOU 2014:4. *Ensamkommande barn och ungdomar - ett longitudinellt perspektiv*. Tillgänglig på internet:

<http://fou-sodertorn.se/wp-content/uploads/2016/09/Rapport-nr-4-2014.pdf>

[Hämtat 2017-03-09]

Informationsverige (2016) <https://www.informationsverige.se/Svenska/Barn-och-foraldrar/Sidor/Skolan-i-Sverige.aspx> [Hämtat 2017-03-08]

Kritin Walseth & Kari Fasting (2010). *Sport as a Means of Integrating Minority Women*. Tillgänglig på internet:

<http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/1461098042000220218?journalCode=fcss20>

[Hämtat 2017-03-09]

Migrationsverket. *Asylsökande till Sverige under 2000–2016*. Tillgänglig på internet:

<https://www.migrationsverket.se/download/18.585fa5be158ee6bf362fd2/1485556063045/Asyl%C3%B6kande+till+Sverige+2000-2016.pdf> [Hämtat 2017-03-01]

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (2016). *Kartläggning av öppen fritidsverksamhet- en nationell bild och faktorer som påverkar deltagandet*. Tillgänglig på internet: https://www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/kartlaggning-oppen-fritidsverksamhet.pdf [Hämtat 2017-09-05]

Nationalencyklopedin, integration.
<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/integration> (hämtad 2017-09-05)

Proposition 2004/05:2 *Makt att bestämma – rätt till välfärd*. Regeringens ungdomspolitiska proposition. Tillgänglig på internet:
<http://www.regeringen.se/49b70c/contentassets/031c205207684545bda655e2c6aa4b8f/makt-att-bestamma---ratt-till-valfard> [Hämtat 2017-03-22]

Proposition 2013/14:191. *Med fokus på unga – en politik för goda levnadsvillkor, makt och inflytande*. Stockholm Tillgänglig på internet:
<http://www.regeringen.se/49b70c/contentassets/e005ea3010f94b60b5e9cebf6c061e8e/med-fokus-pa-unga--en-politik-for-goda-levnadsvillkor-makt-och-inflytande-prop.-201314191>
[Hämtat 2017-03-01]

Regeringen (2016) Tillgänglig på internet:
<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/02/idrottsministern-deltar-pa-riksidrottsforbundets-konferens/> [Hämtat 2017-03-08]

Riksidrottsförbundet (2009). *Idrotten vill-idrottsrörelsens idéprogram*. Tillgänglig på internet:
http://www.rf.se/globalassets/riksidrottsforbundet/dokument/detta-ar-svensk-idrott/idrottenvill_2009_webbversion2.pdf [Hämtat 2017-03-08]

Riksidrottsförbundet (2010) *Idrott och integration - en statistisk undersökning 2010*
Tillgänglig på internet:[2017-03-08]
<http://www.rf.se/globalassets/riksidrottsforbundet/dokument/mangfald/idrott-och-integration-2010.pdf> [Hämtat 2017-03-08]

Spaaij, Ramón (2015). *Refugee youth, belonging and community sport*. Tillgänglig på internet:
<http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/02614367.2014.893006?needAccess=true&journalCode=rlst20> [Hämtat 2017-03-01]

Statistiska centralbyrån. *Sveriges folkmängd från 1749 och fram till idag*. Tillgänglig på internet:
http://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/befolkningsutveckling/#story_493d3a76-7d9d-4ddf-ac30-ec6bf3199218 [Hämtat 2017-04-10]

Unicef. *Barn i utanförskap*. Tillgänglig på internet: <https://unicef.se/fakta/barn-i-socialt-utanforskap> [Hämtat 2017-03-01]

Unicef. *Barnkonventionen*. Tillgänglig på internet: <https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten> [Hämtat 2017-03-01]

Vetenskapsrådet. *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Tillgänglig på internet: <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf> [Hämtat 2017-03-01]

Zetterqvist Nelsson, Karin och Hagström, Mirjam (2016) *Nyanlända barn och den svenska mottagningsstrukturen – röster om hösten 2015 och en kunskapsöversikt*. FORTE: Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd. Tillgänglig på internet: <http://forte.se/app/uploads/2016/06/nyanlanda-barn-och-den-svenska-mottagningsstrukturen.pdf> [Hämtat 2017-10-05]

Bilaga 1

Informationsbrev

Hej vi är två studenter, Martina och Daniel, på Linnéuniversitetet som nu under våren skriver vår C-uppsats på socionomprogrammet i Kalmar. Vi ska skriva om hur idrott och fritid kan bidra till integration med fokus på ledare inom verksamheterna. Studiens syfte är att undersöka hur ensamkommande barn integreras i samhället genom sitt deltagande på fritidsaktiviteter. Detta genomförs med att analysera hur fritidsverksamheter och fotbollsklubbar ser på sin funktion som integrationsredskap för ensamkommande ungdomar.

Vi skulle vilja intervjua ledare på er verksamhet som arbetar med ungdomar. Intervjuerna kommer ta cirka en timme och frågorna kommer beröra hur er verksamhet arbetar med integration av ungdomarna som finns i er verksamhet.

Vi ser gärna att intervjuerna sker mellan vecka 15 till 17. Under intervjuerna kommer vi föra anteckningar samt spela in intervjun. Intervjun kommer att transkriberas och tematiseras för att se resultat i studien. Medverkan är helt frivillig och kan avbrytas när som helst utan att ange skäl. Du kan välja att avstå från att svara på frågor under intervjun utan att ange varför.

Det kommer inte att framgå vem som sagt vad i studien och informationen kommer enbart att användas i forskningssyfte. Personuppgifter och platser kommer att avidentifieras och behandlas konfidentiellt vidare kommer data att lagras så att inga obehöriga kan ta del av den.

Data som vi samlar in kommer enbart att användas för vårt forskningsändamål.

Om ni har frågor angående studien kontakta oss gärna via telefon eller mail.

Med vänliga hälsningar

Daniel Andersson

Mobil: xxxxxxxxx

Epost: Da22be@student.lnu.se

Martina Andersson

Mobil: xxxxxxxxx

Epost: ma22tu@student.lnu.se

Handledare

Barzoo Eliassi

Epost: barzoo.eliassi@lnu.se

Presentation av studien.

Berätta om studien och hur intervjun kommer gå till. Vi är intresserade av ditt perspektiv i arbetet med ungdomar. Det är viktigt för oss att du känner att du kan berätta hur du upplever ditt arbete med ungdomarna. Vi kommer inte skriva vare sig ditt namn eller namnet på verksamheten i studien. Vi söker inte efter rätt och fel även om frågorna ibland kan verka vara utformade så. Ställer vi frågor som du inte kan eller vill svara på så är det okey och vi tar nästa fråga istället.

Intervjuguide

1. Kan du berätta lite om dig själv? (Ålder, hur länge har du arbetat i verksamheten, utbildning, vad har du arbetat med tidigare)
2. Kan du berätta om verksamheten?
3. Hur många ungdomar har ni i verksamheten?
4. Hur når ni målgruppen ensamkommande barn/ungdomar?
5. Finns det ungdomar som ni inte når? Varför?
6. Hur motiverar ni ungdomar att stanna kvar i verksamheten?
7. Beskriv din arbetsroll i verksamheten. Anser du att ni arbetar med integration?
8. Vad är integration för dig? Vilka faktorer anser du är viktiga för integrationen?
9. Kan du beskriva hur en dag ser ut på verksamheten?
10. Har eller har ni haft integrationsprojekt i verksamheten? Kan du beskriva det? Om inte tror du att ni skulle ha nytta av det?
11. Har ni (verksamheten) mål med integrationsarbetet, kan du berätta? Om inte tror du att det skulle gynna verksamheten och ungdomarna?
12. Hur involverar ni ungdomar i er verksamhet?
13. I vilken utsträckning har ungdomar inflytande i er verksamhet?
14. Hur ser relationen ut med ”dina” ungdomar?
15. Finns det moment i dina arbetsuppgifter som är svårare respektive lättare i arbetet med ungdomarna? Skulle du kunna beskriva vad som är svårare och lättare?
16. Hur uppfattar du stödet från kommunen/ledning med integrationsarbetet? Hur ser det ut? Vad mer skulle du önska?
17. Har du något mer du vill tilläga?
18. Skulle det vara okey att vi hör av oss om vi undrar något mer?